

MONARHISTIČNI NAKLEPI V CENTRALNI EVROPI

List v Budimpešti pravi, da obstaja načrt, na temelju katerega naj bi se pročil madžarski nadvojvoda Albreht z romunsko princesinjo Ileano. — Ta naklep ima brez dvoma svoj skrivni namen.

BUDIMPEŠTA, Madžarska, 18. novembra. — Zveza Madžarske in Romunske potom poroke Habsburžana Albrehta z romunsko princesinjo Ileano predstavlja najnovejši prispevek k različnim govoricam, ki krožijo tukaj ter razburjajo splošno javnost.

Tozadevna novica je bila objavljena v monarhističnem listu Madyarsag, ki trdi, da je bila taka zveza resnični namen prejšnjega zunanjega ministra, grofa Banffyja, ki se je ravnokar vrnil iz Romunske, kjer je imel tajna posvetovanja z romunskim ministrskim predsednikom.

Po svojem povratku je imel več posvetovanj z madžarskim ministrskim predsednikom Bethlenom.

Madyarsag, ki je odločno proti Albrehtu in proti taki zvezi, pravi, da je spravi Grof Banffy, ki je baje posredovalec med grofom Bethlenom in romunskim ministrskim predsednikom Averesom, tozadevna pogajanja do naslednje točke:

— Poroka Albrehta s princesinjo Ileano je mogoča pod pogojem, da jamči grof Bethlen, da bo Albreht izvoljen kraljem Madžarske in da obljubi Romunci, da bo postala Ileana po smrti kralja Ferdinanda, romunska kraljica ali regentinja ali da bosta madžarska in romunska krona pripadli potomcu Albrehta in Ileano.

Vrjetno je, da je resnični cilj Madyarsaga izsiliti zanikanje vesti ali pa vsaj ugotovilo iz grofa Banffyja, kojega neprestani molk in tajinstvenost vznemirjata legitimisti in druge Madžare.

Med tem pa se zgostilo ozračje romantičnih intrig. Zmerni Pesti Naplo je izjavil pod naslovom: — Senzacionalna novica, — da je preživel grof Banffy, predno je došel v Budimpešto, dva dni z regentom, admiralom Horthyjem, v kraljevskem lovskem gradu Goedeloe.

Casopisje je tudi vznemirjeno radi nenadnega prihoda Bele Barabasa, enega voditeljev madžarske manjšine v Transilvaniji, da se posvetuje z grofom Bethlenom.

Ker so imele delavnosti Barabasa na Romunskem za posledico, da ga je dala vreči v ječo vlade Bratiana, se sklepa iz tega, da ni mogel priti v Budimpešto brez posebnega dovoljenja romunske vlade. Nikdo pa ne more ugotoviti, če je prišel Barabas podpirat grofa Banffyja ali mu nasprotovat.

Nekateri domnevajo, da ga je poklical grof Bethlen, da se seznani z nazori madžarske manjšine v Transilvaniji.

Najpopolnejša zračna križarka.

Ministr. predsedniki angleških dominirov so si ogledali novo letečo palčo, namenjeno za službo med Indijo in Avstralijo.

LONDON, Anglija, 18. nov. — Ministrski predsedniki angleških dominirov so se včeraj ogledali zračno križarko R-101, največjo zračno ladjo Anglije v kraljevih gradlinah v Cardington. To je ena dveh zračnih ladij, kateri bodo uporabili za zračni promet med Avstralijo in Indijo. Podrobnosti zgradbe so še skrivnost. Vsaka teh dveh zračnih ladij bo imela prostora za sto potnikov in deset ton pošte. Kot oceanski parnik bo imela spalne kabine z dvema posteljama ali štirimi, salone, obednice, kadilno sobo za petdeset ljudi ter velik promenadni kar spada zraven \$6.40.

krov. Določena je kuhinja, v kateri je mogoče kuhati obed, obstoječ iz sedmih jedil. Skrbljivo je tudi za kopalnico, igre in radijsko zvezo.

Zračna križarka je zgrajena na temelju povsem drugačne ideje kot pa Zeppelin. Dolga je 730 čevljev, 130 široka in 140 čevljev visoka. Za zračno ladjo se je uporabljalo jeklo, ki ne rjavi ter ima pet gonilnih strojev, kojih vsaki razvija 600 konjskih sil ter sežiga gosto olje mesto gazolina.

Stroški naroda za proslavo Zahvalnega dne.

CHICAGO, Ill., 18. novembra. Obed Amerike na Zahvalni dan bo stal 173 milijonov dolarjev, kot je izračunala Miss Mary Johnson, Better Health urada, torej devetnajst milijonov dolarjev več kot v preteklem letu.

Ker bo stala glavna jed šest do sedem centov za funt več kot v preteklem letu, bo stal povprečno družino obed s puranom in vsem, deset ljudi ter velik promenadni kar spada zraven \$6.40.

Lady Astor vzmerjana v angl. parlamentu.

Delavski član angleškega parlamenta je rekel znani Lady Astor, naj drži jezik za zobmi. — Predsednik je seveda pokaral delavskega zastopnika.

LONDON, Anglija, 17. novembra. — Lady Astor je izvedela včeraj v poslanski zbornici, naj drži jezik za zobmi.

Ta presenetljivi pojav se je dogdil tekom debate, tikajoče se od pomoči za nezaposlene, tekom katere so Sir Kingsley Wood in drugi govorniki navedli mrke statistike o težki škodi, katero je povzročila premogarska stavka in splošna nezaposlenost vladnim pomožnim skladom.

Sir Kingsley je povedal zbornici, da so v šestih mesecih, ki so se končali dne 30. septembra, razdelile krajevne oblasti trinajst milijonov funtov proti sedmim milijonom za isto dobo preteklega leta in da je danes v Angliji dva milijona več beračev. V enem okraju, je rekel, da je polovica prebivalstva odvisna od vladne podpore ter popolnoma navezana nanjo.

Govornik je rekel nadalje, da se izda sedaj v Angliji po petdeset milijonov funtov na leto za zunanjo pomoč vsake mogoče vrste, proti trem milijonom funtov pred vojno.

Nato se je oglašil George Lansbury, znan delavski član zbornice, ki je govoril o nezaposlenosti ter silno napadel vlado.

Lady Astor je napravila pri tem nekaj opazk in Lansbury se je obrnil proti njej, rekoč:

— Rečem vam, da bi bila dosti bolj ugledni, če bi se naučili držati jezik za zobmi.

To je imelo za posledico klic: K redu! — nakar je rekel predsednik Lansburyja, da ni to primeren izraz za člana zbornice in da ga je treba izraziti preko predsedništva, nakar je rekel Lansbury:

— Torej hočem preko vas, gospod, pozvati to vse časti vredno damo, naj drži jezik za zobmi.

Lady Astor se je še tekom iste seje zapletla v nov prepir. Spoprijela se je z Mr. Buchananom, članom parlamenta iz Glasgova, ki je izjavil, da je bilo opaziti v njegovem okraju slučaje stradanja vsled premogarske stavke.

— Ali morete častni član navesti imena in naslove ljudi, ki so stradali? — ga je prekinila Lady Astor.

Buchanan ji je odgovoril, da bi ji lahko pokazal na ducate stradalih ljudi, če bi prišla v njegov okraj. Dostavil je, da bi odšel še danes v Glasgovo, če bi bila ona pripravljena iti z njim.

Iskanje pogrešenega mladeniča.

WINDHAM, N. Y., 16. novembra. — Dež in težka megla sta prekinila včeraj zvečer šest in dvajset ur trajajoče iskanje Edwina Probst, starega 24 let in doma iz Elizabeth, N. J., o katerem se domneva, da se je izgubil v neštevilnih skalnatih duplinah South Mountain v sreču Catskill pogorja.

V nedeljo zjutra je zapustil na vse zgodaj hišo Fred Makleya v Hensenville da ogleda večje številno pasti, katere je nastavljal za divje mačke. Ko ga ni bilo do štirih domov, ga je šel iskat Makley z drugimi ter alarmiral celo okolico. Več sto ljudi je iskalo do pozné večerne ure po celi gorati okoli, ne da bi kaj našli, razven na hrbtnika in neke kositrne posode.

Zizi razkrila svoje življenje.

Zizi Lambrino je razkrila tragedijo svojega življenja s Karolom. — V pariškem sodišču so bila prečitana pisma Karola, v katerih se je potezal zanjo in otroka.

PARIZ, Francija, 18. novembra. — Obveznosti prejšnjega romunskega prestolonaslednika Karola napram njegovo prejšnji morganatični ženi, madami Zizi Lambrino in status njih šest let starega sina Mircea, rojenega iz te zveze, bosta predmet razsodbe, katero bo uveljavil v teku enega tedna tribunal za Seine departement.

Madamo Lambrino je bila navzoča, ko je njen zagovornik pojasnjeval zakonske težke Karola, ko je čital njegova ljubezenska pisma, naslovljena na Zizi in njegove prošnje, naslovljene na kraljico Marijo, da sme obdržati Zizi kot ženo. Karol sam ni bil navzoč, ter ga je zastopal socialistični poslanec Paul Bonecour.

Zizi katero je imenoval njen zagovornik, Albert Salmon, madamo J. Lambrino, prejšnjo princesinjo Hohenzollern, je nosila dragocen kožuh ter klub modre barve ter je bila očividno nervozna, ko je njen pravni zastopnik razlagal najbolj intimitne podrobnosti njenih odnošajev s prestolonaslednikom. Prečital je pisma Karola na kraljico Marijo, ki so se pričela: — Draga mama! — in v katerih se je glasilo: — Nočem, da bi ostala Zizi v tem smešnem in čudnem položaju in nikdar bi ne mogel privoliti, da bi se smatralo dete rojeno iz najinega zakona za nelegitimno.

Kraljica Marija, je izjavil odvetnik, ni nikdar odgovorila na ta pisma. V teku svojega nagovora na sodišče je bil Salmon čeli romunski vladni sistem ter trdil, da so dali Hohenzollerni vrniti v nastavo klavzno, ki določa, da ne sme noben član poskusiti zainteresirati predsednika senata in poslanske zbornice za to, da bi se razveljavila nulifikacijski dekret.

— Romunski parlament, — je rekel, — je izvoljen na temelju monarhije.

Madama Lambrino je dobila odločilno pismo Karola dne 16. novembra 1920. Prine je pisal:

— Premagan sem. Ljubezen do moje dežele (!) je prisilila mojo roko. Ustrajal sem do zadnjega, a okoliščine preko moje kontrole so prisilile odločitev.

S trditvijo, da je bil sin madame Lambrino, Mircea, rojen pred uveljavljenjem ničnostnega dekreta, — čemur pa je odločno oporekel Paul Bonecour, je zaključil Salmon z odločnim napadom na romunsko monarhijo, katero je primerjal s francosko dinastijo v osemnajstem stoletju.

Cuba sprejela opravičilo Uruguaya.

HAVANA, Cuba, 18. novembra. Napeto razmerje, ki je obstajalo med Uruguajem in Cubo vsled neke izjave Alfreda Guani, zastopnika Uruguaya, da je suverenost Cube omejena vsled trajne pogodbe z Združenimi državami, je bilo odpravljeno, ko je cubanski predsednik sprejel opravičilo Uruguaya.

Mrs. Jane Gibson je pričala proti Hallowim morilcem.

Državni pravdnik je zapretel, da se bo s silo polastil glavne priče, Mrs. Gibson, če bi postalo to potrebno. — Ona sama je izjavila, da hoče pričati. — Še vedno pa je preveč slaba, da bi sedela v postelji.

Mrs. Jane Gibson je nastopila kot priča v Hall-Mills morilnem procesu. V sredo zvečer je podpisala formular, ki oprošča Jersey bolnico vsake odgovornosti za njeno potovanje iz bolnice v sodno poslopje.

Zdravniki so izjavljali, da prepušča njena bolezen trideset milj dolgo potovanje v ambulanci, a posebno državni pravdnik je bil drugačnih mnenj.

Trdil je, da je njeno pričevanje glavna točka njegovega slučaja proti Mrs. Frances Stevens Hall ter njenima bratoma, Henry in Willie Stevens.

Simpson je rekel v sredo zvečer, da se je zdravstveno stanje Mrs. Gibson odločno izboljšalo v zadnjih par dneh in da bo po njegovem mnenju lahko prestala potovanje.

Včeraj zjutraj, malo pred osmo uro, je zapustila Mrs. Jane Gibson bolnico v Jersey City z ambulanco. Da nastopi kot glavna obtožnica proti Mrs. Hall in njenima bratoma.

Zeno so prinesli na nosilnici iz njene sobe v drugem nadstropju bolnice. Previdno so dvignili nosilnico v čakajočo ambulanco. Prič to spremljala zdravnik in bolniška strežnica.

Izpoved Mrs. Gibson tvori dejanski glavni točko tega čudnega procesa. Kot znano, sta bila pastor Hall in njegova ljubica, Mrs. Mills ustreljena dne 14. septembra 1922 na De Russy's Lane v bližini New Brunswicka. V bližini tega kraja ima Mrs. Gibson farmo, kjer se peča s svinjerejo. V predzastliskanju je izpovedala: — Nekdo ji je kradel koruzo in v oni noči je odhajala na svoji muli preko De Russy's Lanes za tatovi.

Da ujame domnevanega tatu in da bi slednji ne slišal bližajoče se mule, je privezala mulo k drevesu ter odšla peš naprej. Tedaj je zapazila avtomobil, pri katerem je spoznala Mrs. Hall in njenega brata Willie Stevensa.

Dvom, je rekla Mrs. Gibson je popolnoma izključen. Avtomobil se je odpeljal. Mrs. Gibson pa je šla naprej ter videla majhen avtomobil. Nato se je vrnila k svoji muli. Zatem je čula glasove pre-

NEMČIJA SE BO OPROSTILA OKOV

V Parizu pričakujejo, da bo zadostila Nemčija vsem zahtevam konference poslanikov, da se iznebi okovov zavezniške kontrole. — Polnomoči Lige bodo cmejene. — Zadeva bo mogoče postala del razoroževalne konference.

PARIZ, Francija, 18. novembra. — Sedaj je vrjetno, da bo Nemčija še pred koncem meseca zadostila skoro vsem zahtevam konference poslanikov glede razoroženja, ker je prepričana, da je v njenem najboljšem interesu, če stori to. Ko bo konferenca poslanikov obvestila medzavezniško kontrolno komisijo, da je njena misija zaključena, je povsem vrjetno, da bo nemško razoroženje od tedaj naprej v rokah Lige narodov. Nemčija se bo na ta način izognila kontroli katerekoli vrste.

Čudno, a resnično je, da je Berlin prvi opozoril na člen 213. versajlske mirovne pogodbe, v katerem se glasi:

— Dokler ostane sedanja pogodba pravomočna se obvezuje Nemčija, da bo nudila vse možne ugodnosti za katerokoli preiskavo, katero bi smatral za potrebno svet Lige narodov, poslujuč, če treba, z večino glasov.

V slučaju, da bi bila kontrola nemškega razoroženja poverjena Ligi narodov, bi dobilo tajništvo trajne komisije za vojaške in zračne zadeve vse dokumente in vsa poročila. Ustanovili bi pravila za razlikovanje med vojaškimi in civilnimi informacijami. Preiskave bi vpriporili komisarji, imenovani za vsak slučaj. Soglasno s svetom Lige narodov bi ne obstajala nobena trajna komisija, kateri bi bila poverjena kontrola nemških oboroževanj, temveč le začasna komisija, sestavljena na temelju pritožbe spornega značaja ter vsled tega lahko predmet dolgih razprav, naj bi se postopanje pospešilo ter ugotovilo predvsem, če je domnevana kršitev vojaškega ali civilnega značaja.

STRASSBURG, Alzacija, 18. novembra. — Veliko potrtost so povzročile med francoskim prebivalstvom v Saar dolini novice, očividno iz nemškega vira, da bodo na decembrskem sestanku sveta Lige narodov sklenili odpoklic vseh francoskih čet iz Saar okraja, opustitev dolgo razpravljanega ljudskega glasovanja ter izročitev rogov v Saar v nemške roke.

Kontrola nad rovi v Saaru za dolgo vrsto let je poverjena Franciji na temelju versajlske mirovne pogodbe, in prejšnje nemško ozemlje je bilo uspešno naseljeno s številnimi tisoči Francozov in njih družin.

pirajočih se ljudi. Slišala je besedo "pisma". V luči električne žepne svetilke je videla razločno obraz nekega moža, katerega je pozneje identificirala kot Henry Carpenterja, sorodnika Mrs. Hall.

Tedaj je videla Mrs. Hall, ki je klečala pod divjo jablano, kjer so našli dva dni pozneje trupla. Poleg nje je stal mož, ki je v negotovi luči izgledal kot črnc. Pozneje ga je spoznala kot Willie Stevensa.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali širah. Podatki so veljavni do preklika, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da vam bo ta ponudba ugajala, posebno še, ako boste vpoštevali svojo korist in našo zanesljivo ter točno potrebo.

Dinarji	Lire
Din. 500 \$ 9.45	Lir. 100 \$ 4.85
Din. 1,000 \$ 18.60	Lir. 200 \$ 9.40
Din. 2,500 \$ 46.25	Lir. 300 \$13.80
Din. 5,000 \$ 92.00	Lir. 500 \$22.50
Din. 10,000 \$183.00	Lir. 1000 \$44.00

Za pošiljavo, ki presega 100 Dinarjev ali pa 5000 Lir dovoljujemo poseben znesek primeren popust.

Nakazila po brzojavnem planu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street Phone: CORTLANDT 4687 New York, N. Y.

Posebni podatki.

Priloga za izplačilo ameriških dolarjev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: za \$25, ali manj znesek 75 centov; od \$25, naprej do \$500, po 3 cente od vsakega dolara. Za večje svote po posebnem dogovoru.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president.

Louis Benedik, treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Če celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inosestevstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpis in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovolji pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivalne naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

"DUHOVNIKU" V "AMERIKANSKEM SLOVENCU"

Glede kolekt, kolektanja in nabiranja pa to: —

S posredovanjem "Glasa Naroda" se je od njega ustanovitve pa do današnjega dne nabralo ogromne svote v razne dobrodelne namene.

Glas Naroda je tolmačil rojakom potrebo in stisko, v kateri se je ta ali oni nahajal.

Pozivi Glas Naroda so se vsikdar dobili presenetljiv odmev. To je jasno znamenje, da nam ljudje zaupajo, ker nam poverjajo denar.

Nabirali smo za pogorelece, štrajkarje, vasi in občine ter za posamezne rojake.

Pri tem je nekaj jako značilnega, namreč to: — Vsaka akcija, katero je Glas Naroda sam započel brez pomoči kakega drugega lista ali kake druge korporacije — vsaka je bila uspešna.

Edinole za dve stvari je agitiral v zvezi z drugimi: za Slovensko zavetišče in Republičansko združenje.

Oboje se je izjalovilo.

Kje je denar za Slovensko zavetišče?

Na to bodo najboljši tisti odgovorili, ki jim je bil izročen v varstvo. Nam ni bil izročen. Vse prispevke, ki smo jih sprejeli v ta namen smo točno odposlali tistim, ki so bili doloženi, da denar upravljajo.

Tisti, ki ga ni pravilno upravljali, bo odgovarjal svoji vesti in morda tudi posvetnim postavam.

Nadalje nismo bili navzoči, ko se je odboru Republičanskega združenja čez noč zdanilo, da pravzaprav ne gre za republiko in monarhijo, pač pa za obstoj in padeč "Proletarea".

Republika je šla po vodi, "Proletarec" pa — najbrž uspešno čaka na zadnje ostanke milijon-dolarskega sklada.

To sta bili torej dve ameriški akciji, katerih ni Glas Naroda započel samostojno, iz lastne inicijative.

Z njegovo pomočjo je bilo prispevanega več ali pa že vsaj toliko kot z vsemi ostalimi pripomočki.

V njegovi blagajni ni niti centa nabranega denarja, okoristil se ni niti s centom. Naši računi so bili, so in bodo vedno čisti.

"Duhovnik" piše v "Amerikanskem Slovencu".

"Kolekta se vseprek, toda pri podajanju računov ni nobene točnosti. Tisti, ki naznanjajo razne kolekte, hočejo s tega kovati reklamni kapital za svoja podjetja in nič drugega!"

S tem je najbrž mislil svojega kolego Koverta. Na Glas Naroda ni mogel cikati, kajti Glas Naroda ni s kolektami še nikdar koval nobenega denarnega in nobene reklamnega kapitala.

Glas Naroda ni še nikdar zase kolektal.

V Glasu Naroda niste še nikdar čitali poziva: — "Za božjo voljo vas prosimo, pomagajte nam, sicer bomo obtičali!"

Za tak poziv se ne bomo nikdar odločili, ker se nam zdi preponiževalen.

List, ki se ne more vzdrževati z oglasi in z naročnin, nima pristašev, ni priljubljen in je boljše, da propade.

Njegovo pisanje ni v soglasju z željami, hotenjem in zahtevami splošne javnosti.

V vrsto takih slovenskih listov v Ameriki spada tudi "Amerikanski Slovenec".

Naročnike lovi s pildki, oltarčki, žegnano vodo, svečami, lučkami, čudodelnimi podobami in z večnim izveščenjem; mogočen štab agitira zanj raz prižnice in v spovednicah; njegovi agentje si podajajo kljube pri vratih; v zadnjih par letih je najmanj desetkrat oficijelno dolo-

čil natančen datum, kdaj bo izpolnil sveto obljubo, ki jo je zadal svojim naročnikom, toda ko se je usodepolni dan približal, je enostavno razpisal novo kolekto.

Kaj pomeni to?

To pomeni, da naši rojaki nečesto vsiljivec in da se jim nesramna ciganija gabi.

H koncu še eno o kolektah.

Tako, ki je dobil Glas Naroda iz domovine poročilo o strahotah, ki je je povzročila zadnja povodenj po naših krajih — posebno po Poljanski in Žirovski dolini — je poročilo objavil ter istočasno začel akcijo za pomoč poplavljenem.

Tudi Koverta je najbrž čital dotično poročilo, pa se ni zganil. In čital ga je gospod Grdina, pa se ni zganil. Tu drugi so ga čitali in se niso zganili.

Poročilo je čital tudi jugoslovanski generalni konzul v New Yorku — on se je zganil, po desetih dneh, kajti jugoslovanska gospoda, posebno konzularna — je jako komod.

Poslal je poziv slovenskim listom v Ameriki, da je bila nekje v Sloveniji velika povodenj in da je ljudstvo podpore potrebno.

In takozvano slovensko katoliško časopisje v Ameriki je najprej naširoko zazehalo ter z nekakim obotavljanjem objavilo poziv.

Ali ni žalostno, da je moral jugoslovanski konzul znamenati oči listom kot so naprimer "Glasilo K. S. K. J.", "Clevelandska Amerika", "Naš Dom" itd. Da jih je moral jugoslovanski konzul opozoriti na njihovo narodno in človečansko dolžnost?

Da, to je žalostno in pomilovalno obnem.

Mimogrede naj bo omenjeno, da je poziv objavil tudi "Proletarec".

Ne zastran poplavljenec — Bog varuj! On prosi ponavadi le zase podpore.

To je storil iz respekta do novega konzula, ker tudi novi konzul dovoljuje največjemu in najizrazitejšemu "Proletarčevemu" socialistu izvrševati v miru in strahu božjem jugoslovanske kraljevske izseljeniške komisarske posle.

S tem zaključujemo poglavje o kolektah. Rečemo še to: — Ko bo Glas Naroda prosjačil zase podpore, naj mu sleherni vrata pokaže. Upamo, da mu jih ne bo mogel zastran tega nihče pokazati.

Ko bo pa prošil za tako potrebne kot so slepci in poplavljeneci, bo venomer bratski pozival rojake, naj darujejo po svoji moči, po svoji zmožnosti in volji.

Dopis.

Barberton, Ohio.

Že več let je minulo odkar so njenosti postavi v smrtno nevarnost kar tri človeška življenja.

Res je, kar piše, da se je na dotičnem mestu pralo za dvanajst avtomobilov v zadnjih šestih mesecih. Gotovo tudi ve, da so bili vsi vozniki dotičnih avtov kolikor toliko pod uplivom vinskih, oziroma žganih duhov, ali tega ni hotel pisati, ker to se tiče tudi njega. Gotovo je tudi slišal, da so nekateri člani Domovine govorili, da ne bi se članom ki se vozijo na trkanji z avtomobili, če pri tem pridejo v nesrečo, in se telesno poškodujejo, smelo plačati podpore.

Kar se tiče enega njegovih pasantov, kateri se je resno poškodoval pri tej nesreči. Še ne vem, ali mu je oziroma ali mu bo društvo plačalo podporo ali ne.

Lojze se moti, če misli, da se bodo ljudje res pritožili za pravno dotične ceste. Saj je mesto zgradilo novo, po kateri se lahko vozi brez nevarnosti, da bi zašel v kanal in tudi bližje je kot po stari. Zanj tudi on prav dobro ve.

Jože Hiti.

Slepe — doktor filozofije.

Kakor poročajo belgijski listi, je bil te dni neki študent promoviran v Louvainu za doktorja germanske filologije. Stvar sama na sebi bi bila docela vsakdanja, ali novi doktor je slep od rojstva. Doma je v zapadni Flandriji, stalno po stanuje v Bruselju. Zadnjih pet let, ko je študiral na univerzi, se je dnevno vozil iz Bruselja v Louvain in obratno, brez vsakega voznika, zanašajoč se izključno samo na pomoč svojih kolegov in drugih sopotnikov. Med vsemi svojimi drugimi je bil on vedno največje in najboljše razpoložen.

Med predavanjem si je beležil z železnim šilom v lezene plošče: znal je namreč stenografirati po Brailloevem sistemu. Vse izpite je izvršil z odličnim uspehom in tudi diplomsko delo mu je komisija klasificirala "odlično".

Iz Jugoslavije.

Zračni promet Beograd-Zagreb.

Po vestih iz Beograda je vojni minister podpisal te dni pogodbo, sklenjeno med Društvom za zračni promet ter ministrstvom za vojsko in mornarico, s katero se ureja podpora v znesku 26 dinarjev za kilometer letenja. V kratkem bo pogodba predložena ministrskemu svetu na odobrenje.

Zračni promet na liniji Beograd-Zagreb se otvori prihodnjo pomlad s šestimi potniškimi avijoni.

Občinski predstojnik povabil orožnika na ukraden pečenko.

V selu Kutina v Slavoniji so prišli orožniki k občinskemu predstojniku Mateju Radovanoviću ter ga vprašali ali je kaj novega. Odgovoril jim je, da ni nič posebnega, obenem pa jih je za naslednji večer povabil na večerjo. Orožniki so odšli dalje po opravkih. V selu Bebrin jim je neki seljak po tožil, da mu je bil ponoči ukraden prešček. Orožniki so po travi zasledovali krvave sledi, ki so vodile naravnost v hišo občinskega predstojnika. Po daljšem izmikanju je predstojnik končno priznal, da je preščka po njegovem navodilu ukradel neki Bošnjak, ki je bil takoj aretiran. Bošnjak je izpovedal, da je z občinskim predstojnikom sklenil pogodbo, da bo on kradel kuretno in drobnico, predstojnik pa bo mesarjem prodajal meso.

Oba sta bila izročena sodišču.

Nevarna vlomilska družba.

Varnostne oblasti na deželi so v zvezi z ljubljansko policijo na sledu predrzni in rafinirani vlomilski tolpi, ki že dolgo ogrožajo javno varnost v vlakih, ima na vesti nešteto žepnih tatvin, razne druge tatvine ter brčkone vse senzacionalne vlohe, ki so bili izvršeni zadnje tedne: v posojilnici v Mengšu, roparski napad v postno ambulanco na progi blizu Smarja, v poštini urad v Smarju itd. Tatovi so se vozili po jug. progah iz Hrvatske proti Sloveniji in nazaj, ostali po nekaj dni v Zagrebu in drugih hrvatskih mestih, drugi pa se zopet zadrževali v Ljubljani, izvršili tu razne manjše vlohe ter šli za žrtvami v tramvajске vozove. Kakor znano, je bila pred kratkim ukradena v vozu električne železnice arhitektu Costaperrariju čez 5 tisoč dinarjev vredna zlata ura z verižico, pred par dnevi pa gostilničarju Matiji Skolčiću iz Trnovega istotako 5000 Din. vredna zlata ura ter verižica, in sicer v tramvaju od glavne pošte do cerkve Sv. Petra.

Zasledovani vlomilci* in žeparji so: 38-letni Anton Valant, 25-letni Franjo Turjan, neki Ivo in neki Niko. Ti vsi so se zbrali pred kratkim v neki gostilni v Ivančevici, kjer so prenočili ter se naslednjega dne odpeljali z vlakom proti Ljubljani. Bili so vsi elegantno opravljeni in so razpolagali z velikimi svotami denarja. V vlaklo so vzeli na piko posestnika Antona Kalarja iz Malega Grabna, ki je imel opravka na davkarji v Višnji gori. Ko je stopal Kalar v vlak, so napravili tatovi umetno gnečo ter mu je eden pri tem izlekel iz notranjega žepa suknjiča listnico, v kateri je bilo 1600 Din. Kalar je tatvino opazil šele v Višnji gori ter prijavil slučaj takoj orožništvu.

NOVICE IZ SLOVENIJE

Najlepša Jugoslovanka.

Velikim filmskim podjetjem dela kakor gledališčem največ preglednice vprašanje naraščaja. Publika zahteva nove obraze, nova imena in nove talente. Prvih in drugih ne manjka, pač pa je tretje — talente, — težko najti. Posebno ženski je malo, ki bi združevale vse pogoje za filmsko karijero. Poleg talenta mora biti ženska tudi lepa, lepe postave in lepega obraza, sicer si težko pridobi simpatije kinopublike. Sedaj so velika filmska podjetja razpisala poseben natečaj, da odkrijejo take lepote. Znano filmsko podjetje "Fanamet", ki združuje trdi svetovne filmske velefirme, je razpisalo mednarodno konkurenco lepote. Te konkurence se lahko udeležijo vse ženske evropskih držav. Podjetje ima v vsaki državi svoje zastopstvo, ki vodi akcijo za dotično državo. V Zagrebu se nahaja filijalka. Pri tej podružnici se bo izbrala najlepša Jugoslovanka. Izvoljena bo nastavljena pri imenovani firmi kot filmska diva, kar bo seveda združeno s prav čednimi dohodki. Vsaka, ki se hoče udeležiti te konkurence, mora vpsolati na podružnico "Fanameta" v Zagrebu svojo sliko. Slike bo pregledala posebna komisija strokovnjakov. Da pa bo soddločevanje omogočeno tudi širšim krogom, se bodo slike najlepših kazale skozi štirinajst dni v vseh kinih tako da bo lahko občinstvo samo izbralo najlepšo, ki bo reprezentirala Jugoslavijo v filmu. To je prvi slučaj, da išče ameriško podjetje v Jugoslaviji filmsko divo. Upamo, da tekmovalk ne bo manjkalo. Kakor poročajo isti, bo odločitev padla že pred božičem, tako da bo izbrana lepota z novim letom že nastavljena.

Čreda volkov raztrgala kravo.

V Medjunah v mostarski okolici je te dni čreda volkov pri belem dnevu napadla kravo nekega seljaka, ki se je pasla na travniku, ter jo raztrgala.

Med prebivalstvom je zavladal strah pred volkovi, ki se pojavljajo že sedaj, četudi še ni nastopila huda zima, in to tembolj, ker ljudstvo nima orožja, da bi se moglo braniti pred divjimi zvermi.

V znani aferi tihotapstva s srebrom na Sušaku

je finančno ministrstvo izreklo te dni kazensko razsodbo. Zagrebški banki Rupčić je naložena denarna kazen v znesku 300,000 dinarjev, Avgustu Matejčiču 50,000, St. Dujmoviču 20,000, Lini Babič 20 tisoč in Nikoli Ručiču 20,000 Din. Banka je kaznovana zaradi tihotapstva s srebrom in zaradi nedopustnih finančnih operacij.

Nova odkritja v Tutankamnovem grobu.

Ravnatelj egiptovskega oddelka v pariški Akademiji je te dni predaval o novih odkritjih v grobu faraona Tutankamna. Povedal je, da se nahaja v grobnici še kakih 30 zabojev z nepreiskanimi dragocenostmi, ki gotovo predstavljajo velikanske vrednosti. Preden bo vsebina teh zabojev preiskana, bo treba vsaj tri mesece časa.

Peter Zgaga

Pred kratkim sta me dve new-yorški Slovenki-slamnikarici vlekle čez zobe.

— Ti, ali poznaš Zgago?

— I, seve, da ga poznam. Pa ni nič z njim... Ze parkrat je bil pri nas, pa je tako proketo past...

Rojakini se za kompliment prišrno zahvalim. Najbrž me premalo ali pa preveč pozna.

* *

Neki socialist je rekel v angleškem parlamentu Lady Astor, naj drži jezik za zobmi. Lady Astor ga je ogorčeno vprašala: — Kaj ste rekli? In Lady Astor je koj nato vdrguč slišala in izvedela, kaj bi bilo bolje zanjo — in za angleški parlament.

* *

Dvajsetletna Beatrice Daly je v Bronxu tako počila Thomasa Gibsa s steklenico po glavi, da je na mestu mrtev obležal. Policija je dognala, da je bil v steklenici čisto navaden munšajn. Kdo, zakaj ga je s steklenico lopnila po glavi, da bo imela še s sodiščem sitnosti?

V usta naj bi mu vtila, kar je bilo v steklenici, pa bi isto doslegla. Razloček bi bil le ta, da bi naslednjega dne časopisje poročalo: — Žrtev prohibicije je postal Thomas Gibs itd. itd.

* *

Naši ljudje se jako zanimajo za vreme. Ko so bili še v starem kraju, so zjutraj stopili na hišni prag, pogledali v vse štiri plati neba ter zadovoljno rekli: — Hvala Bogu, jasno bo.

Tukaj v Ameriki je seveda drugače. Posebno v New Yorku, ko človek izmed hiš skoro ne vidi božjega solnca.

V New Yorku jim vreme časopisi oznanjajo. Zvečer gre rojak v klet ter vzame časopis seboj. V globoki kleti gleda v časopisu za vreme. Večraj zvečer je naprimer čital poročilo vremenskega preroka, ki se je glasilo: — Zvečer dež, jutri zjutraj dež, potem veter in sapa in nato zopet dež. Pa je odložil časopis in se je malo odkašljal in zamrmral: — Ah, I don't care. Naj bo lepo ali grdo. Jaz ga bom še en kvart.

Iz tega je razvidno, da nima naše ljudi vreme absolutno nobene vlohe. Le včasih je kateri izmed njih tak kot dež.

* *

V nobenem mestu na svetu ni toliko zločinov in toliko umorov kot jih je v Chicago, Ill.

Posebno med butlegarji divja krvavi boj. Streljajo se v mestu in v edemstjih ter pulijo drug drugemu odjemalec.

Suhaški agentje imajo v Chieagu-lahko službo.

Mirno sede ter vrste svoje palce na trebuh in čakajo, kdaj se bodo butlegarji postrelili med seboj.

* *

Čital sem naslednjo zanimivo stvar:

V Seraingu, malem belgijskem mestecu, se je priroman Italijan oženil z živalnim dekletom. Pa ni poteglo par tednov, ko si je mlada ženka izbrala za ljubčka drugega ter pobegnila z njim nevesekam.

Pravi mož, Italijan, se je tolažil, kakor se je vedel in znal. Potekli sta dve leti, ko ga je sodnik nenadno citiral pred se:

— Vi, gospod, ste svoje dete kaznivo zanemarjali in plačate 500 frankov kazni!

— Kako? — pravi Italijan. — Jaz da imam otroka? Da sem ga zanemarjal? Lepa reč!

— Stvar je ta, pojasni sodnik, otroka imate, četudi niste oče. Rodila pa ga je Vaša zakonska žena in zatorej pripada njej in tudi Vam! Tako določa zakon. In ker se za otroka niste brigali, plačate globo. Prihodnjič Vas zadene dvojna kazen...

— Bog se me usmili! — je zanjaval Italijan, ki je belgijskega sodnika le pol razumel. — Kaj bo imela dvojčka?!

ROJAKOM, ki imajo namen poslati darila za Božič v denarju priporočamo s pošiljativjo ne odlašati.

Cimpreje odpošljejo, tempreje se izplačilo izvrši.

S tem pomagajo nam in pošti vzdržati točnost tudi v časa največje zaposlenosti.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Dosedanji atentati na Mussolinija.

Italija, dežela vročevrtnega ljudstva, dežela največjih kontrastov, domovina najvišje kulture in najbolj neumnega praznovanja ter dežela Mazzinija in Machiavellija nikakor ne bi bila sebi zvesta, če bi mirno in brez protesta trpela strahovlado Mussolinija in njegovih črnosrajčnikov. Umevno so zato vse varnostne odredbe, s katerimi se obdaja Mussolini. Res, ni sladko življenje diktatorja, nad katerim vsako minuto vsi Damoklejev meč — bojazen pred atentatom.

Ko je bil socialistični vodja Matteotti od fašistov bestialno umorjen in so socialisti pričeli z veliko protifašistično kampanjo, so si fašisti izmislili atentat bivšega socialističnega poslanca Zambonija na Mussolinija in sicer iz dveh vzrokov: prvič, da odvrnejo pozornost javnosti od Matteotijevega umora in da si preskrbe izgovor za iztrebljenje svojih političnih nasprotnikov. To je bil slavnostni "strel s puško okoli ogle," ki ga je nameraval baje Zaniboni izvršiti.

Temu namišljenemu atentatu, ki je nudil dovolj satirične snovi vsem evropskim satiričnim listom, so sledili ostali mnogo resnejši. Prvi resen atentat je v Rimu napravila dne 7. aprila petdesetletna Violetta Gibson, hčerka bivšega irskega podkralja. Tedaj se je moral Mussolini zahvaliti le življenja. Atentatorica mu je tedaj prestrelila nos. Miss Gibson so potem spoznali za histerično, a jo mislijo sedaj vseeno obsoditi na smrt.

Ob priliki tega atentata je dunajska "Arbeiter Zeitung" priobčila več Mussolinijevih karikatur, s katerimi je hotela predočiti vse bodoče atentate na Mussolinija, ki pridejo kot neizogibna posledica njegove politike. Njena preroknja so se pričela uresničevati.

Drugi atentat na Mussolinija je napravil dne 11. septembra t. l. anarhist Luzetti Gino. Atentator je v Rimu vrzel bombo proti avtomobilu Mussoliniju. Bomba pa je ranila le štiri pasante, dočim je ostal Mussolini nepoškodovan. Ker je bil Luzetti pred atentatom emigrant v Franciji, je grozilo, da pride do ostrih konfliktov s Francijo.

Tretji atentat je napravila poznega roka mladega petnajstletnega dečka Zambonija. Tokrat je smrt prav resno potrkala na prsi voditelja fašizma, kot v opomin, da je minljivo vse, kar velja na svetu za večno in tudi slava diktatorja.

Mussolini je poslal poveljniku fašistične milice v Bologni sledeči brzojav:

"Ponavljam svojo radost in zahtevo za večerjajne nepozabne fašistične manifestacije. Fašizem je bil v Bologni vedno izredno pomenen na svojo preteklost in zavesten si svoje bodočnosti. Bolognjski fašisti in fašisti v Padovi so v resnici temelj in podlaga fašistične Italije. Nikdar ne pozabim večerjajnega dne, dne vojne smolre naroda pod orožjem. Brez pretiravanja morem reči, da se je od množine pušk potemnilo solace. Pošiljam ti od kroglice izglajeni red svetega Mavricija in te prosim, da sporočiš mojo zahvalo prebivalstvu Bologne in pokrajine Emilije. Zaključujem ta brzojav z besedami: Nič se mi ne more pod soncem pripetiti, dokler ne dovršim svoje naloge." ...

Iz Milana je došlo poročilo, ki dvomi o tem, da je linčani Zamboni pravi atentator in trdi, da se je pri njegovem linčanju dogodila velika zmotna. Zagotavljajo namreč, da ni Zambonijeva družina še nikoli pokazala kakega protifašističnega stremjenja. Mladi Zamboni, ki je izidil pod 14 ubodljaji, je celo pred nekaj meseci prošil za sprejem v fašistično mladinsko organizacijo.

Te podatke je izpovedal starejši Zambonijev brat, ki je sedaj v Milanu pri vojakih in jih potrjujejo tudi novinarski krogi v Milanu, ki so prepričani, da je pravi atentator zbežal tekom kratkotrajnega meteža, ki je zahteval žrtev mladega Zambonija. Da so aretirali vso družino Zambonija v Bologni, smatrajo v Milanu kot umevno radi sumnje, da ni mladi Zamboni izvršil atentata iz lastne inicijative, če ga je sploh izvršil. Razen Zambonijevga očeta, bogatega tiskarnarja v Bologni, so aretirali še dva brata in teto mladega Zambonija.

Položaj angleških služkinj.

LONDON, Anglija, 14. nov. — Nikakih sitnosti, deset tednov počitnice na leto, obilo svežih jajc in šunke, radio in uporaba avtomobila ponujajo bogate londonske ženske služkinjam, katere je tako težko dobiti te dni. Navesti hočemo par oglasov v nekem londonskem listu:

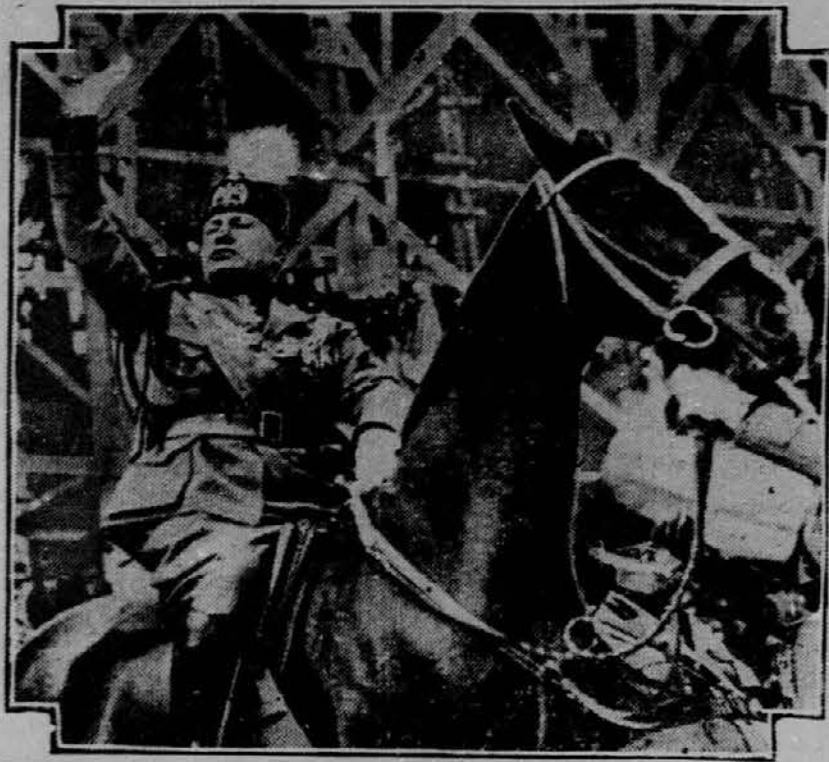
Hišna: — Deset tednov počitnice na leto, s hrano in plačo ter uporabo avtomobila semintam. Služkinja: — Dobri izleti, tudi celi dan in celo noč prosto vsake tri tedne. Obilo svežih jajc in špeha.

Kuharica: — Lepi izleti in prost konec tedna vsak mesec. Nikakega sitnarenja.

Palačo za Zito Parmsko.

Bivša cesarica Zita neprenehoma zdihuje, da se ji slabo godi, in toži, da nima dovolj denarja za preživljenje. Sedaj poročajo iz Madrida, da je sklenil španski milijonar marki Valdealle pokloniti Ziti stotisoč peset ter dati s tem pobudo za nakup palače, v kateri bi Zita z otroci stanovala udobno, kor tiče njeni nekdanji časti.

BENITO MUSSOLINI

Jugoslavia irredenta.

Zločinci.

Slovenski fašizem v Italiji bo gotovo eno najtežjih poglavij v zgodovini našega ljudstva. Nočemo trditi, da ta del našega naroda ni bil najzavednejši, najkulturnejši, zato nam je najhujše, da mora ravno on rekrutirati izmed sebe ljudi, ki so sposobni, da oblečejo črne srajce.

Spominjam se besed inteligentnega Čeha, ki se je vozil skozi naše kraje in videl v Senožetah slovenske govoreče miličnike. "Pri nas bi bilo kaj takega nemogoče", je dejal.

Kaj to pomeni? To pomeni, da med Čehi ni nikogar, ki bi bil sposoben za tako sramoto. Zakaj sposobnosti je treba za to, ponavljam še enkrat. Nikakor ne trdim, da so med italijanskimi fašisti slabi ljudje, dasi vse dobro tudi med njimi ni. Priznajmo jim, da ljubijo svojo domovino še celo s prevelikim fanatizmom, ki je sama pri Italijanih mogoča, tako da delajo velike krivice pripadnikom druge narodnosti in celo drugega političnega prepričanja. Toda človeku se zdi to koncem koncev vendar kolikortoliko naravno in razumljivo. Nenaravno in nerazumljivo pa je, da oblečejo črne srajce slovenski fantje in moške, kakor je nenaravno in nerazumljivo, da Italijani take ljudi sprejemajo v svojo službo in jih trpe v svojih vrstah.

Odpadniki in vohuni, izdajalci in petolotniki se še navadnim zločincem gabijo, da jih ne marajo v svojo družbo, tem bolj bi se morali gabit organizaciji, ki se trka po prsih, da je največja in državotvorna. Ni dvoma in ne prekanja o tem, da se izmed Slovencev vpišejo v fašistovsko organizacijo, posebno med sloji, ki k temu niso primorani, ravno tisti, ki so po svojem značaju propalci in je prav, da jih je narodno telo izločilo iz sebe.

Kako daleč je prineslo vzgajanje slovenskega fašizma in iz kakih ljudi se tvori, nam jasno priča zločin v Čepovanu, o katerem smo poročali. Mladi gostilničar Albin Kofol je padel pod zločinskih roko. Kdo ga je ubil? Domačin, Slovenec, ki je oblekel fašistovsko srajce in gorel od zločinskega, neutemeljenega sovraštva nasproti pripadnikom lastnega naroda.

Ali poznate čepovansko planoto? Tam so kraji, kjer so rasti ljudje že od pamtiveka v divjini, prišli so redko v stik z ljudmi, šole in društva so pričele šele zadnji čas umiljevati pretepaške navade. Ne povsodi. Govore in verujemo tej izjemi, ki ni obrekovanje, da se v dolgem koncu Lokovec nahajajo še dandanes potepači in suroveži, ki iščejo dan za dnem prilik za pretepe.

Vse to je dejstvo. Resnica je tudi, da so zavzeli te kraje Italijani in prinesli s seboj Avstroslovensko kulturo, da jo imajo. Pričakovati bi bilo, torej da bodo blažilo vplivali na prebivalstvo. Zgodilo pa se je, da so eksponenti fašistov v naših krajih ravno prišli napadalec, kakor se sama brani. Državni pravdnik je bil mnenja, da prihajajo taki slučajni pred sodišče kot posledica ženskih

no orisati. Ta človek — imenuje se Šuligoj — je poveljnik miličnikov. Tam se nahaja tudi neki učitelj Raunik, Italijan, ki zanemarljivo svoje dolžnosti in se za vzgojo ne meni mnogo. Pač pa mu je na srečo fašizem v isti meri kakor Šuligoju.

Storjeni zločin ni zločin posameznika, pa naj ga italijanski listi obračajo tako ali tako, ampak zločin sistema, ki danes vlada v naših krajih. Kofolova kri je oškropila nujno prizadevanje, da pofašistijo Slovence. Njegov mrtev, blede obraz jih glasno spominja, naj neha, naj ne delajo zločincev iz naših ljudi. Zakaj, če neha biti Slovencev, v svoji neznačajnosti drugega ne morejo biti kot zločinci. Ta zločin glasno opominja vso Italijo naj neha segati po našem narodnem telesu. Če nam je vzela naše narodne šole in naša narodna društva, nam je vzela kulturo in če nam je vzela kulturo, hoče vzgojiti pri nas narod propalci in zločincev. Ali je to njen namen? Če ja to njen namen, naj ne govori o dvatisočletni kulturi. Ponizati kulturno vejo enega naroda do stopnje analfabetov in zločincev, se ne pravi imeti kulturo. Povej, kaj delaš, in povedati ti bom, kaj si!

Zločin v Čepovanu vam ne bo nehal vpiti zadosti glasno: Roko proč od nas!

Grbec odstavljen.

V Tomaju sredi Krasi je bil po deštati domačin Grbec. Mož se je zelo trudil za fašistovsko organizacijo in dosedanj uspehi so v veliki meri pokazali njegovo delo. Pred kratkim so se začele širiti o Grbeu vesti, ki so pretile, da mu izpodnesejo podeštatski stolec. Govorilo se je mnogo o neredni občinski upravi, da si prilaga Grbec denar, ki ni njegov, itd. Grbec je bil aretiran pa izpuščen. Dolgo so ugibale fašistovske glave, kaj naj pravzaprav stori z njim. Škandal je velik. Fašistovska organizacija se je razplela na Krasu, sedaj pa stori eden domačin vzdrževatelj fašizma nekaj, kar utegne biti usodopolno za nadaljni razvoj fašistovske stranke po kraški zemlji. Škandal z Meneghetijem v Sežani, sedaj škandal z Grbeem v Tomaju. Ni bilo drugega izhoda nego odstaviti gospoda Grbea. To se je sedaj zgodilo in v Tomaj je prišel za podeštata uradnik tržaške prefektore Coda, ki je vodil doslej preiskavo proti Grbeu.

Razžaljenje prvega ministra.

V Trstu je bila že zopet razprava radi razžaljenja prvega ministra. Pred sodniki je stala 18-letna Nerina Furlani, obtožena, da je po atentatu na Mussolinija rekla v nekem razgovoru: "Streljali so na Mussolinija, škoda, da ga niso zadeli". Prva priča Italijanka Capone iz Puglije govori v svojem narečju in pravi, da ne pozna in ne razume dovolj tržaškega narečja zato je mogoče, da je rekla Furlanijeva, da je škoda, da niso prišli napadalec, kakor se sama brani. Državni pravdnik je bil mnenja, da prihajajo taki slučajni pred sodišče kot posledica ženskih

zlobnih jezikov. Furlanijeva je bila oproščena radi nezadostnih dokazov.

Komunist streljal na fašiste.

V Vodnjanu pri Puli je oddal komunist Ivan Gršič štiri strele iz revolverja na skupino mladih fašistov, ko so stali na korzu Viktorja Emanuela. Gršič je nato pobegnil. Zadel ni bil nihče. Sledila je fašistovska demonstracija, pri kateri so kričali, da Gršiča ubijajo, ako jim pride v roke. Orožniki ga iščejo.

V Tolminu

pričakujejo naučnega ministra Fedeleja. Sprejem bo svečan. Ker je učiteljske letos postalo popolnoma italijansko, bi se moral tudi verouk poučevati v italijanski. V Tolminu ni nobenega duhovnika, ki bil toliko več italijansčine, da bi mogel vršiti ta pouk. Zato je za sedaj odpadel verouk. Pride pa baje v kratkem v Tolmin italijanski duhovnik. Na tolminskih srednjih šolah se je oživila fašistovska organizacija "ballile" in "avangardistov". Vpisali so se menda vsi. V Škodnikovem konviktu bi ne bilo prostora za nefašističnega dijaka. Dijakinje na učiteljsku se bodo organizirale pozneje.

V Vrtojbi

pri Gorici se vrši preiskava proti tamošnjemu italijanskemu učitelju. Vodi pa jo didaktični ravnatelj kot podeštata! Zasluskuje se stariši, ki se branijo pošiljati v šolo svoje otroke.

Ponekod so že bile preiskave proti italijanskim učiteljem, ali navadno se zaključijo tako, da se v ovadbi navedena dejstva proglasijo za obrekovanje.

Nad malomarnostjo železniških čuvajev

se že dolgo časa pritožujejo v reški pokrajini. Pa ne pomaga nič. Tirne zavornice so odprte, ko drdajo vlaki po progi, zaprte, kadar ni nobenega vlaka. Tudi železničarji se smejejo domačinom, ko se pritezujejo.

Te dni je bila zopet nesreča. Vlak je povozil 51-letnega posestnika Antona Majdiča iz Topolea. Kriva je železniška malomarnost.

Da bo imela prostor fašistovska organizacija,

zato je občinski načelnik v Nabrežini odpovedal stanovanje najemnikom v občinskih hišah. Le par družin je izšel. Tako bo sedaj pred zimo cela vrsta domačih družin vržena na cesto, v stanovanjskih prostorih pa se namesti milica, balila itd.

Občina Prvačina

šteje okoli 1300 ljudi. V Egiptu in Ameriki jih je 260. Malo katera hiša je, ki ne bi imela nikogar, ki jo je zapustil in šel v boljše kraje s truhelom za kruhom.

Svoje sorodnike je hotel obiskati 81-letni Anton Kavs iz Bovea. Ob Rombonu pa je revež padel v neko brezdno in se ubil. Njegovo truplo je našel neki pastir.

Liliputanci.

Majhni ljudje se največje rode na Madžarskem, tudi na Nemškem niso redka prikazen. Čudno je to, da so potomci pravilno rasli staršev, celo dvojčki povsem normalnih bratov in sester. Ti majhni prinesejo svoj poklic iz zibel v svet. Umetniki postanejo, če kaj umejo ali nič. Vselej se najde kak posredovalec, ki jih najame za četo v varietetu. Duševno so gibki in živahni. Kar diviti se moramo, s kakšno samostojnostjo in odločnostjo potujejo po belem svetu. Pa kakšne cene zahtevajo roditelji za svoj drobni? Letošnjega malega travna je agent izplačal v ogrskem komitatu Borsodu trideset milijonov kron za tri umsko normalne pritlikavce, ki so se morali obvezati za tri leta. Sami po sebi so ti pedenji-možieci pravilnega telesnega ustroja, dočim kažejo "palčki" anormalna razmerja. Liliputancek tehta 50 funtov, najtežja knjiga na svetu pa skoro 400 funtov. Da ti liliputanka vtakne šopek v gumbico, mora stopiti na lestvo. Od Zulukafov je prišel na Angleško tak pritlikav frolin, ki ni krasotea, a ima že 36 otrok.

Zanimivosti o morfinizmu.

Takoimenovane ljudske strupe, zauživate v neznatnih vzmkih, prištevamo k slastinam in jih tudi v majhnih množinah zaužije navadno prenašamo brez vsakih posledic, kot alkohol, kavo, čaj, tobak itd. Poleg imenovanih so v drugih deželah razširjene še druge užitekotine, kot naprimer opij, hašiš, mata, kola in še mnogo drugih. Vsi ti strupi imajo lastnost, da človeka bodre ali oživlja, teše, mamijo in opajajo. Nekateri izmed njih so jako močni, drugi zopet lažje prebavljivi, posebno če se nanje navadiš. Kot mnogo drugih drog učinkujejo v majhnih dozah bodreče, v večjih pa nasprotno: mameče in hromeče. Alkohol v majhnih dozah bodri, v srednjih razvema, vsaj na videz, vodi pa do pijanosti in ohromenja v večjih. Pravi užitek nudijo vsi ti strupi pravzaprav samo nanje navajenim ljudem, in izmed teh osobito onim, katerim vzbujajo zanje posebno prijetne občutke, katerih ni moči točneje opisati.

Med užitekotinami, ki so razširjene lahko rečemo širok celi Arzej, zavzema opij, v bistvu strjen in posušen makov sok, prvo mesto. Opij je mešanica raznih strupov, osobito alkalidov, pa tudi raznih drugih primesi. Najodličnejši alkaloid, ki tudi odločuje v glavnem učinek opija, je morfin, v zdravnikovih rokah odlično zdravilo, ali boljše rečeno mamilo, ki je že rešilo bolnikom ublažilo najhujše muke, jih rešilo neznoznega trpljenja — jim pričaralo spanec na trudne oči in jim olajšalo smrtno borbo.

Morfin zapisujejo zdravniki kot prašek in raztopnine za uživanje ali pa ga vbrizgavajo pod kožo. Pokazalo se je pa, da je to čudovito sredstvo pri nekaterih bolnikih, ki so bili zbog bolečin navezani nanj, tako učinkovalo, da ga niso mogli več pogrešati, ko so bolečine že davno minule in ni bilo več najmanjše potrebe po njegovi uporabi. In ne samo to! Opazilo se je tudi, da taki ljudje ne shajajo več z nekdajnimi vzmiki, ampak da potrebujejo vedno večje doze, da nastane v njih tisti občutek, tisti posebni preveč, po katerem koprne.

Niso pa vsi ljudje enaki; mnogim so bolečine izginile, ne da bi čutili najmanjše potrebe po še nadaljnem uživanju morфина. Pri drugih je pa prvi vzemek, prvi vbrizeg odločilen. Spoznali so v njem nekaj čemur se ne morejo nič več odreči.

Stvar je slična kakor pri alkoholu: mnogo ljudi pije samo iz navade, a ne pogreša alkohola, če pride v odnošaje, kjer ga nima. Drugi so se takorekoč s prvo čašo zapisali za vse življenje demonu ter mu prodali telo in dušo.

Cela vrsta izpreverencev ali kakor jih nazivamo s tujo besedo psihopatov, kaže izrazit naklon k mamilom in bodrilom. Pri njih je naklon k strupom te vrste samo simptom njihovega boleznega telesnega, odnosno duševnega ustroja.

Kakor pri alkoholu, tako je tudi pri morfinu računati ne samo z momentalnimi učinki strupa, ampak tudi s prekratnimi. Kdor se napije, je pijan, kdor pa to redno ponavlja, postane kroničen alkoholik in trpi na posledice kroničnega alkoholizma. Isto je pri morfinu. Vsak vzemek zase učinkuje na poseben, za uživalca trenoten ugoden način.

Prvi in glavni znak kroničnega morfinizma je ta, da se bolnik ne more odreči svojemu zastrupljenju in da sega po vedno večjih dozah, s katerimi preplavlja svoj organizem. Bolniki se tresejo, v ušesih jim žumi, glava je težka, umrazi jih in spreletava jih vročica. Pogosto jim utripuje srce, prebava trpi, driske kot zapeke so pogoste. Neredko postanejo slabo-

krvni in izžeti, starajo se prehitro, koža nekako osivi in izgubi svojo prožnost. Vedno trudni ne morejo spati. — Zmogljivost njihova se manjša od dne do dne vedno v isti meri, kot narašča utrudljivost. Vstrajnost in odločnost, kot vse hotenje, se pojavljajo samo še v toliko, kolikor jim gre za dobavo in uporabo morфина, na katerega so osredotočeni izključno vsi interesi njihovega življenja. Napadi težke grozavosti, da celo deliriji, niso nič izrednega pri dozorelih morfinistih. Težko izmučeni, zapani, brez interesa, do skrajnosti čemerni in razdražljivi žele za trenotek, ko jim bo zopet mogoče užiti potrebni vzemek ali si ga vbrizgati pod kožo. Komaj so svoji slasti zadostili, se jim razžari lice, začare oči, govoriča postane lahka in prešerna, zanimanje za delo se dvigne — toda kratek čas po tej nabadritvi ždi bolnik že zopet utrujen in izčrpan, kot je bil pred vbrizgom in igra se začne iznova. Tako propada morfinist od dne do dne telesno in duševno, postane za vsako resno delo nezmožen in hiti nasproti gotovi smrti. Ob dozoreli etični depremaciji pa postane mnogo morfinistov tudi kriminalnih.

Morfinizmu seveda ne zapade, kdor sploh ne pozna morфина in njegovega učinka in ne pride v posest strupa. Če bi bile raztopine morфина tako lahko dosegljive, kot so na primer alkoholne pijače, bogve koliko morfinistov bi imeli. Tako pa najdemo največ morfinistov med stanovji, ki imajo dostop do tega strupa, kot so to na primer zdravniki, lekarnarji, drogist, bolničarji in njihovi rodbinski člani.

Morfin se ni lahko odvaditi in se da izvršiti resno samo v klavzuri, v kakem zaprtem zavodu. Abstinencijski pojavi so neprimerno težji, da celo smrtno nevarni, kot na primer pri alkoholikih, katere lahko brez vsakega rizika takoj napravimo abstinence. V varanju sorodstva in lažeh, nanašajočih se na uporabo morфина, so morfinisti pravi mojstri. Trdno odločeni, da se podvržejo zdravljenju, vendar prinese s seboj večje ali manjše množine strupa, skrite v obleki, v perilu, v lasih, v raznih telesnih votlinah, da celo v petah.

Kakor alkoholik ima tudi morfinist tendenco, zavajati tudi druge osebe v svojo slast. Zato nastopajo pogosto krožki, v katerih se shajajo take sorodne duše in obhajajo svojega malika v njih. — Njih nevarnost tiči prav v zapeklivosti drugih oseb, posebno pa mladine, ki misli, da mora vse poskusiti, ki želi imponirati sebi in drugim, ki smatra take razvade kot posebno imenitne in ženjalne pojave. Že marsikatero cvetoče, mnogo obetajoče življenje se je upropastilo na ta način.

Bolnike, ki so iz navade postali morfinisti, se da trajno ozdraviti. Kar je pa morfinistov iz ustroja, je neozdravljivih. Za trajno vsaj ne. Za te je samo eno zdravilo: prohibicija. Dostop do strupa jim je treba onemogočiti.

To je sicer lažje zahtevati kot pa izvesti, kajti vedno se bodo bile špranje in luknje, skozi katere šviga kot podlasea spreten morfinist. Vendar bi se dalo s strogiimi odredbami marsikaj doseči. Predvsem bi se morala kontrola receptov v lekarnah poostriiti, lekarnarje pa še posebej vezati s posebno ostrimi predpisi.

Pri abstinencijskih kurah so uporabljali nekaj časa kot podporno ležilo kokain, kar je raznim morfinistom potem jako dobro došlo, tako da so jemali pozneje poleg običajnega morфина še kokain. Izganjali so torej vraga z belečubom in imeli potem opraviti z obema. In da je ta primera upravičena to so potrdile izkušnje.

ADVERTISE in GLAS NARODA

DOBRA KAVA

Vi imate lahko oni fini izredni okus in milobo, katere ste veseli v svojem priljubljenem hotelu ali restavrantu s tem, da čisto enostavno mešate svojo kavo.

Kuharji po vsem svetu so pronašli, "da mal odstotek cikorije, zmešan s kavo, poveča bogastvo in okus kave ter jo jako izboljša."

Vprašajte svojega grocerja za Franckovo cikorijo.

IZDELUJE JO

HEINR. FRANCK SONS, Inc., FLUSHING, N. Y.

*Kot dodatek h kavi se Franckova cikorija zato uporablja, da izboljša okus kave kot izboljša sol okus hrane.

HARMONIKE

Debit igralci pravijo, da so stare KRANJSKE HARMONIKE najboljše na svetu.

V zalogi imam 3 vrstne, 3 krat uglašene, nove in stare Helikon harmonike, prodajam po najnižji ceni.

Kot strokovnjak garantiram in vrnem denar, če ne boste zadovoljni, ali pa pošljem druge. Sprejemam vsakovrstne harmonike v zameno in jih popravim. — JOHN WEISS (izdelovalec) 614 Seneca Ave Brooklyn, N. Y.

ALI ČUTILJO RASTLINE TAKO

KOT MI?

Vsak, kdor opazuje z ljubeznijo rastline, mora priti do prepričanja, da je rastlina živo bitje kot žival. Na prvi pogled nam pa dejo sicer razlike med rastlino in živaljo bolj v oči kot skupnost, če pa primerjamo rastline z neživo naravo, vidimo natančno, da tvorijo vsa živa bitja eno samo veliko, nedeljivo enoto. Faktično so rastlinam mnoge lastnosti z živalimi skupne, kot so skupne živalim mnoge lastnosti s človekom. Dandanes si je znanost v tem oziru na jasnem, toda v teku časa so bila zadnja naziranja različna. Enkrat se je skušalo razlagati vse to, kar smatramo dandanes pri rastlinah za pojave življenja fizično, drugič se je pripisovala zopet rastlinam duša kot jo imajo ljudje.

V zadnjem času so vzbudila veliko pozornost, posebno v krogih laikov, raziskavanja indijskega fiziologa J. C. Bose-a. Bose prihaja na podlagi izredno finih in bistroumniških poizkusov do zaključka, da se ujemata organizacija rastlin v mnogih bistvenih točkah z organizacijo živali in človeka.

V številnih angleških razpravah in debelih knjigah podani Bosejevi rezultati obsegajo: Vpliv zunanjih sil na rast rastline, merjen v zelo kratkih časih s pomočjo silno povečujočih vzvodov; električne procese v rastlinah; mehanizem gibanja kot reakcije na dražljaj in gibanja v vodi. Njegovi zadnji dve knjigi vsebujeta poizkuse glede razkrajanja ogljikove kisline potom rastlin in prevoda dražljajev. Vsem delom Boseja je skupna širokopolnost opažanja. Bose smatra, da velja za organizacijo vseh živih bitij isti zakon. To skuša dokazati do zadnjih podrobnosti. Bose najde pri rastlinah ne samo kontrakcije kot pri mišici, prevoda dražljajev kot pri živcu, pumpnih efektov kot pri srcu itd., temveč trdi, da se vrše vsi ti procesi pri rastlini tudi na sličan način in po istih pravilih kot pri človeku. Da, njegov, najvažnejši metodološki pripomoček je ta, da sklepa iz istovrstnega vplivanja potom zunanjih vplivov, kot kemičnih substanc, toplote, električnih tokov in dr. na istovrstnosti temeljnih fenomenov. Nedvomno je razkril na ta način veliko množino doslej neznanih pojavov in metod, velike vrednosti. Toda vse to je treba šele znanstveno natančno kontrolirati; kajti Bose je objavil očitno samo izbrane primere svojih poizkusov in metod, tako da ne more nihče uvideti, s koliko sigurnostjo se dajo njegovi poizkusi ponoviti.

Sicer je pa treba priznati, da se je znal Bose obvarovati pretiravanja, da bi bil na pr. sklepal iz svojih ugotovljenj na psihične procese pri rastlini, o katerih pač nikdar ne bomo ničesar izvedeli. Bose občuti samo močno ono vez, ki spaja vsa živa bitja ter nas opominja, da naj odpremo srce ter smatramo rastline in živali za svoje brate.

PRED TRISTO LETI

Ženski svet je pred tristo leti uporabljal sledeče recepte za negovanje kože:

1. Stokli galun v prah in ga dobro vmešaj v jajni beljak. Oboje naj vre v snažnem lončku toliko časa, da se zgosti. Stem mazidom obriši obraz tri dni zaporedoma zjutraj in zvečer. Gube in lišje izginejo z obraza, koža pa postane lepša in gladka.

2. Vzemi enako količino jajnega beljaka in limonovega soka in stepi to dobro v sneg. Nato deni v lonček in zavri pri manjši vročini, da se zgosti. Mazilo shrani. Kadar ga hočeš rabiti, si umij poprej obraz z vodo, v kateri si skuhalo pšenične otrobe. Kožo dobro obriši in namaži z omenjenim mazilom.

Pege z obraza odstraniš na ta le način: zmešaj eno žlico peteršiljevega soka z enim beljakom. Namaži s tem obraz in ga spoti v parni kopeli. To ponovi večkrat.

POUČNE KNJIGE
MOLITVENIKI

MOLITVENIKI:

Duša popolna	1.—
Marija Varhinja:	
v platno vezano	.80
v fino platno	1.00
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70

Rajski glasovi:	
v platno vezano	1.00
v fino platno vezano	1.10
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70

Skrbi za dušo:	
v platno vezano	.80
v usnje vezano	1.65
v fino usnje vezano	1.80

Sveta Ura z debelimi črkami:	
v platno vezano	.80
v fino platno vez.	1.50
v fino usnje vez.	1.60

Nebesa Naš Dom:	
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.80

Kvišku srca, mala:	
v fino usnje vez.	1.20
Oče naš, slonokost bela	1.20
Oče naš, slonokost rjava	1.20

ANGLEŠKI MOLITVENIKI:
(ZA MLADINO.)

Child's Prayerbook:	
v barvaste platnice vezano	.80
Child's Prayerbook:	
v belo kost vezano	1.10

Key of Heaven:	
v usnje vezano	.70
Key of Heaven:	
v najfinje usnje vezano	1.20

(ZA ODRASLE.)

Key of Heaven:	
v fino usnje vezano	1.50
Catholic Pocket Manual:	
v fino usnje vezano	1.30

Ave Maria:	
v fino usnje vezano	1.40

POUČNE KNJIGE:

Abecednik	.30
Prva čitanka	.75
Angleška služba ali nauk kako se naj streže k sv. maši	.10

Angleško-slov. in slov.-angl. slovar	.90
Boj nalezljivim boleznim	.75
Dva sestavljena plesa: četvorka in beseda spisano in narisano	.35

Domači vrt, trdo vez.	1.—
Domači zdravnik po Knapiu	1.25
Domači živinozdravnik	1.25

Govedoreja	.70
Gospodinjstvo	1.—
Jugoslavija, Melik 1 zvezek	1.50
2. zvezek 1—2 snopič	1.80

Kubična računica, — po meterski meri	.75
Katekizem, vezan	.50
Kratka srbska gramatika	.30

Knjiga o lepem vedenju, Trdo vezano	1.00
Kako se postane ameriški državljani	.15
Knjiga o dostojnem vedenju	.50

Ljubavna in snubilna pisma	.50
Mlekarstvo s črticami za živinorejce	.75
Nemško - angleški tolmach	1.20

Največji spisovnik ljubavnih pisem	.80
Nauk pomagati živini	.60
Najboljša slov. kuharica, 668 str.	5.00

Naše gobe, s slikami. Navodila za spoznavanje užitnih in strupenih gob	1.40
Nasveti za hišo in dom; trdo vezano	1.—
broširano	.75

Nemška sirovica	.60
Nemščina brez učitelja — 1. del	.30
2. del	.30

Pravila za oliko	.65
Psihične vaje na alkoholski podlagi	.75
Praktični računar	.75

Praktični sadjar trd. vez.	3.00
Parni kotel; pouk za rabo pare	1.—
Poljedelstvo, Slovenskim gospodarjem v pouk	.35

Računar v kronski in dinarski valjavi	.75
Ročni slov.-nemški in nemško-slov. slovar	.60
Sadno vino	.30

Srbska računica	.40
Slike iz živalstva, trdo vezano	.90
Slovenska narodna mladina, obsega 452 str.	1.50

Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar	.80
Spolna nevarnost	.25
Spretna kuharica; trdo vezano	1.45
broširano	1.20

Sveto Pismo stare in nove zaveze, lepe trdo vezano	3.00
--	------

Umni čebelar	1.—
Umni kmetovalec ali splošni pouk kako obdelovati in izboljšati polje	.30
Voščilna knjižica	.50
Zdravilna zelišča	.40
Zgodovina S. H. S., Melik	
1. zvezek	.45
2. zvezek 1. in 2. snopič	.70

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

AŠKERČEVI ZBRANI SPISI:

Akropolis in piramide	.80
Balade in romance trd. vez.	1.25
broš.	.80

Četrti zbornik trd. v.	1.—
Peti zbornik, broš.	.90
Primož Trubar trd. v.	1.—

Amerika in Amerikanci (Trunk)	5.00
Andersonove pripovedke trd. vez.	.75
Agitator (Kersnik) trd. vez.	1.—

Azazel trd. vez.	1.—
Andrej Hofer	.50
Beneška vedeževalka	.35

Belgrajski biser	.35
Beli rojaki, trdo vezano	1.00
Biserice 2 knjigi	.80

Brez zarje, broširano	.80
Bele noči (Dostojevski) t. v.	.75
Balkanska Turška vojska	.80

Balkanska vojska s slikami	.25
Božja pot na šmarno goro	.20
Božja pot na Bledu	.20

Burska vojska	.40
Bilke (Marija Kmetova)	.25

CANKARJEVA DELA:

Grešnik Lenard t. v.	.90
Hlapec Jernej	.50
Podoba iz sanj, t. v.	1.—

broširano	.75
Romantične duše trd. vez.	.90
Zbornik trd. v.	1.20

Mimo življenja t. v.	1.—
broširano	.80
Cesar Jožef II.	.30

Ovete	.25
Cerkniško jezero in okolica, s slikami, trdo vezano	1.40

Ciganova osveta	.35
Čas je zlato	.30
Cvetina Borogradska	.50

Četrtek t. v.	.30
Dalmatinske povesti	.35
Dekle Eliza	.60

Dolenc, izbrani spisi	.80
Dr. Z. o orožjem	.50
Dve sliki — Njiva, Starša — (Meško)	.60

Dolga roka	.60
Devica Orleanska	.50
Duhovni boj	.50

Dedeč je pravil. Marinka in škrteljčki	.40
Elizabeta	.35
Fabijola ali orkevi v Katakombah	.45

Fran Baron Trenk	.35
Filozofska zgodba	.60
Fra Diavolo	.50

Gozdarjev sin	.30
Gozdovnik (2 zvezka)	1.20
Gočevski katekizem	.25

Gruda umira, trd. vez.	1.20
Gusarji	.90
Hadži Murat, trd. vez.	.35

Hči papeža	1.—
Hedvika	.35
Helena (Kmetova)	.40

Humoreske, Groteske in Satire, vez. broširano	.80
Is dobe punta in bojev	.50
Is modernega sveta, trd. vez.	1.40

Jutri (Strug) trd. v.	.75
-----------------------	-----

JURČIČEVI SPISI:

Popolna izdaja vseh 10 zvezkov, lepe vezanih	10.00
Sosedov sin, broš.	.40
5. zvezek: Sosedov sin — Sin kmetkega cesarja — Med dvema stoloma trd. v.	1.—

6. zvezek: Dr. Zober — Tugomar tr. broširano	.75
Karmen, trd. vez.	.40
broširano	.30

Kralj zlate reke in črna brata	.45
Križev pot, trd. vezan	1.—
Krvna osveta	.35

Kuhinja pri kraljici g. nočel, francoski roman	.40
Lisjakova hči	.30
Lucifer	1.50
Ludovika Boosja	.25

LEVIŠKOV ZBRANI SPISI:

1. zv. Pesmi — Ode in elegije — Sonete — Romance, balade in legende — Tolmač	.70
2. zv. Otroške igre v pesencah — Različne pozicije — Zabavljice in pušice — Ježa na Parnas — Ljudski Glas — Kraljedvoraki rokapis — Tolmač	.70

4. zv. Kritike in znanstvene razprave	.70
5. zv. Doneski k slovenskemu jezikoslovju	.70
Zbrani spisi, trd. vez.	.90

2. zvezek	.40
Rablji, trd. vez.	.75
Robinson	.60

Revolucija na Portugalskem	.30
Rinaldo Rinaldini	.50
Slovenski šaljivec	.40

Slovenski Robinson, trd. vezan	.70
Sunčski invalid	.35
Skozi srno Indijo	.50

Sanjska knjiga Arabeska	1.50
Sanjska knjiga, nova velika	.90
Sanjska knjiga, mala	.60

Spake, humoreske, trd. vez.	.90
Strahote vojne	.50
Sveta noč, zanimive pripovedke	.30

Strup iz Judeje	.75
Spomini znanega potovalca — 1914—1918	1.—
Stritarjeva Anthologija trd. vez.	.90

Sisto Sesto, povest iz Abrucev	.30
Svitanje (Govekar), vez.	1.20
Sin medvedjega lovca, Potopisni roman	.80

Sveta Notburga	.35
Sv. Genovefa	.50
Sredozimci, trd. vez.	.60

broš.	.40
SHAKESPEAREVA DELA:	
Machbet, trd. vez.	.90

Machbet, broširano	.70
Othelo	.70
Sen kresne noči	.70

MILČINSKIJEVI SPISI:

Drobiž	.60
Igrarke, trd. vez.	1.—
broš.	.80

Mali lord, trd. vezan	.80
Mali ljudje. Vsebuje 9 povesti. Trdo vezano	1.00
Mimo življenja, broširano	.80

Mladih zanikernežov lastni životopis	.75
Mrtvi Gostač	.35
Materina krtev	.60

Musolino	.40
Mali Klatež	.70
Mesija	.30

Mirko Poštenjakovič	.30
Mož z raztrgano dušo. Drama na morju. (Meško)	1.—
Malenkosti (Ivan Albrecht)	.25

Mladim sročem. Zbirka povesti za slovensko mladino	.25
Notarjev nov, humoreska	.35
Narod ki izmira	.50

Naša vas, I. del, 14 povesti	.90
Naša vas, II. del, 9 pov.	.90
Nova Erotika, trd. vez.	.70

Naša leta, trd. vez.	.80
Naša leta, broširano	.60
Na indijskih otokih	.50

Na Preriji	.30
Nihilisti	.40
Narodne pripovedke za mladino	.40

Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega polka	1.50
---	------

NARODNA BIBLIOTEKA:

Krajska čebelica	.90
V goraskem zakotju	.35
Za krubom	.35

Črtice iz življenja na kmetih	.35
Babica	1.—
Berač	.35

Elizabeta, angleška kraljica	.35
Amerika, povsed dobro, doma najbolje	.35
Boj s prirodo, Treskova Uraka	.35

Emanuel, lovčev sin	.35
Spisje	.35
Beatin dnevnik	.60

Grška Mytologija	1.00
Z ognjem in mečem	3.00
Nekaj iz ruske zgodovine	.35

Božja kazen	.35
Napoleon I.	.75
Obliki. (Cankar). Trdo vezano	1.40

Ob 50 letnici Dr. Janeza K. Kriška	.25
Ogenj tr. v.	1.30
Pesmi v prozi, trd. vez.	.70

Prigodbe čebelice Maje trd. vez.	1.00
Pabirki iz Roža (Albrecht)	.25
Pabirki zlatar	.35

Pingvinjski otok tr. v.	.90
Pod svobodnim solncem 1. zv.	1.00
Plebanuš Joanes tr. vez.	1.—

Pod krivo jelko. Povest iz časov Ročnjačev na Kranjskem	.50
Poslednji Melikanez	.30

REŠENI.

Novela.

(Nadaljevanje)

Mlada žena je postala mirnejša, ko sem ji zagotovil, da je njen ljubček odšel. Brez dvoma si je rekla: — Živ dokaz prestopka ne obstoja več. — Jaz s svoje strani sem mislil sedaj na posledice, katere bi lahko imela ta nepremišljena odgovornost, ki sem jo prevzel v navalu sočutja in mladostnega navdušenja. Kakšno pojavnost naj dam, če umre bolnica v tej hiši.

Prišel sem se kesati molčečnosti, ki me je sprva zadrževala, da vprašam Andreja. Pozneje pa naju je nepričakovana situacija tako zapostavila, da sem pustil oditi prijatelja, ne da bi ga vprašal za ime njegove ljubice. Kdo je bila ta očarljiva krasotica, katero je prišel napad kuge že pačiti, umirajoča, meni samemu prepuščena, poverjena moji diskretnosti, ta ženska, ki se je bolj krčevito oprijemala svojega slovesa, kot pa svojega življenja?

Ali ni imela hiša, v kateri sem se privikar mudil, nobene sluškinj? To se mi je zdelo naravnost neverjetno. In kaj naj se zgodi, če stopi naslednjega jutra kdo semkaj ter me najde ž njo, ki noče, da bi jo kdo videl? Živo ali pa mrtvo, jaz sem se moral odstraniti. Na kak način?

Kot sem pričakoval, se je pričelo zlo umikati pod dvojnimi vplivom medicinske in sorazmerne vrnosti. Umeten, a doberdelni spanec je pomiril njen živčni sistem.

Vse to se je zgodilo v tako neverjetno kratkem času, da moram misliti danes s presenečenjem na to, da more vsebovati ena ura našega življenja cel svet duševne delavnosti, silnih razburjenj in občutkov.

Kmalu sem zopet našel svojo ravnodušnost ter videl jasno pred očmi svoj čudni položaj.

Andrej in jaz sva popolnoma pustila vnmor to, kar bi moral predpisovati zdrav človeški razum, ko sva se pečala z bolnico.

Par trenutkov sem se mislil na to, da ga poiščem, da mi da pojasnila ter me na ta način obvaruje neprijetnih posledic, katere bo imelo brez dvoma zame to pusto-lovstvo.

Kaj bi mi koristilo, tudi če bi prisegel, da te ženske ne poznam, kajti nikdo bi mi tega ne verjel. Če bi naju našli oba tukaj zaprta, njo in mene, živo ali mrtvo, potem bi ostale zaman vse varnostne odredbe Andreja. V očeh sveta bi imelo to isti pomen in sramota bi bila dvojna, ker nisem bil jaz prost kot moj prijatelj.

Kaj koristi človeku biti zdravnik, imeti pravico, da gre ob katerikoli času in kamorkoli, ker bi se mi ne posrečilo pridobiti vero za neverjetno. Mojega trenutnega položaja bi ne bilo mogoče pojasniti, ne da bi se kompromitiralo ime mojega prijatelja ter izdalo skrivnost, katero sem prisegel, da jo bom varoval, ne da o-sramotim ženske, poverjene moji časti.

O tem ni moglo biti pri meni nobenega govora. Kaj naj torej počnem? Moja diskretnost je ni mogla rešiti, pač pa tirati mene ž njo vred v pogubljenje. S temi mislimi, tikajočimi se morale, pa je bila spojena še nadaljna, bolj važna in absolutno materialna.

Kaj početi, sem si mislil, če bo

**Skoraj znorel
vsled hrbtobola.**

Johnson's Red Cross Iščični ob-
Ht hitro in takoj pomagati.

Takojšnja pomoč je zagotovljena skoro v trenutku, ko pritisnete na boleč del Johnson's Red Cross Iščični ob-
To staro zanesljivo zdravilo greje in pomirja, prečene takoj hude bolečine in ostre sbojilaje iz križa, pomaga in daje slabim hrbtnim mišicam priliko, da zadobe namaj svojo moč. Okorelost skoro vedno čudno izgine. Za hitro pomoč zagotovo vprašajte za velik Johnson's Red Cross Iščični ob-
Iščični flanelasti ovoj. Vsi le-
karji ga prodajajo. — Adr. n. c. — Kakšen čuden dogodek! O,

temu miru sledila še hujša kriza, kot se to ponavadi zgodi pri kole-
ri, ki nastopi izprva dobrodušno, a razširi nato svojo uničujočo s-
lo na ves organizem? Kako bi ji
mogel jaz sam nuditi zaželeno
pomoč? Ali sem imel pravico ravnati tako kot sem obljubil? Ali ne spada ta obljuba med one, kojih izpolnitev prepovedujeta postava in človečanstvo? Na koga naj se obrnem, če bo zahtevala dolžnost nadaljnjo pomoč? Na tujca, nepri-
zadete? Dolgo bi čakal, predno bi našel človeka, ki bi se izposre-
ljal nevarnosti, le da olajša zdrav-
niško delo in da prisloko neznane-
mu na pomoč. Kaj pa potem? Kaj naj se zgodi potem? Prišel sem iz-
gubljati glavo.

Spala je, ali boljše rečeno ležala je v nemirni otopelosti. Neka-
ko pet minut pozneje je postalo njeno spanje razburjeno in vsa
znajmenja so kazala na nepobiten
način, da je pričela potekati bo-
lezen na običajen način. Le še par
trenutkov in sam se bom moral
boriti proti zlu.

Obljubil sem ji, da jo bom žive
ali mrtvo odstranil iz hiše. Misel,
da jo spravim živo od tukaj, je
bila okrutna, blazna, celo zločin-
ska ali bi se vsaj lahko zdela tako
neponenim. Spraviti jo od tukaj
mrtvo? Grozno in nemogoče! —
Polasčala se me je blaznost.

— Pred vsemi stvarmi, — sem
šepetal skoraj šlišno, — pred vse-
mi stvarmi ji moram poskušati
rešiti življenje.

Naenkrat, kot se to ponavadi
zgodi, kadar smatram vse za iz-
gubljeno, je razsvetlila moje mož-
gane srečna misel.

Ni mi bilo treba razmišljati. Ka-
ko da nisem takoj prišel na to mi-
sel? Tu je bila pomoč! Mogoče te-
lesna pomoč! Brez dvoma pa mo-
ralna varnost za njo, za mene in
za vse prizadete.

Povsem po pravici se glasi, da
so človeške misli hitrejšje kot pa
blik. Z enim samim skokom sem
pobitel k oknu, odprl zatore in
žaluzije ter pogledal na nasprot-
no stran, k meni. Napočil je večer,
v moji sobi je gorela luč in pred
hišo je čakal voz. Rešeni smo bili.
Maks je bil v naši bližini. Brez
nadaljnega pomisleka, v zavesti,
da vršim svojo dolžnost kot zdrav-
nik in prijatelj, če se zaupam
njemu, katerega bi klical na po-
moč kot Boga samega, dobro ve-
doč, da bo skrivnost obeh ljubčih
prav tako zavarovana in celo še
boljše pod okriljem takega moža,
zato sem pričel smatrati položaj
manj obupnim.

Nič več nisem imel pravice ob-
tavljati se.

Kriza bo kmalu dosegla svoj
višek. Pogledal sem na uro. Če se
ne bom podviral, ne bo dr. Maks
še nadalje čakal name in odhod
vlaka ga bo silil, da odpotuje
brez mene.

Pohitel sem ven, odprl vrata
na stečaj ter planil v sobo k dr.
Maksu kot bomba.

Ob pogledu name je vstal ter
odložil knjigo, v kateri je bil čit-
tal. Razburjenje, ki se je razode-
valo na mojem obrazu, ga je pre-
plašilo. Nisem mu nutil časa, da
me vpraša.

Ne da bi omenil ime Andreja,
sem mu povedal vse, kar sem ve-
del. Tekom ene minute sem orisal
zdravniku celo ljubzensko povest
obeh, položaj mlade žene, prošnjo
naslovljeno name v skrajnem ob-
upu, mojo obljubo in nemožnost,
da se prevede umirajoča v drugo
hišo.

— Zakaj pač, — je vprašal mir-
no, — ali ne prinesejo vsak dan a-
li vsako uro še bolj težko bolne v
našo kliniko?

Opozoril sem ga na težkoče, da
se pojasni možu in družini ta po-
ložaj.

— Od kod je prišla? Kje jo je pre-
snetila bolezen? Ali je obiskala
prijateljico ter jo je pustila ta
prijateljica v takem stanju iz sta-
novanja? Kje je? Kdo je? Kdaj?

— Predvsem se morava podvi-
zati, — je rekel, — tako hitro kot
mogoče, kajti življenje je na teht-
nici. — Adr. n. c. — Kakšen čuden dogodek! O,

ZANIMANJE ZA STARO GRŠKO KULTURO

V starodavnem gledališču v Delfi na Grškem bodo v kratkem predstavliali igre, ki so jih napisali grški pisatelji pred več tisoč leti. Slika nam kaže skupino igralcev, ki se pripravljajo za igro "Zvezani Prometej".

te ljubzenske storije, ti zakono-
lonski romani!... Doba petih let
pa je to razmerje že skoraj legiti-
mizirala.

Vse to je govoril na poti tjakaj.
Kočijaž je zadremal. Maks ga je
zbudil, mu ukazal, naj zapelje na
drugo stran ceste, segel z roko pre-
ko čela ter rekel:

— Čujte, če je mogoče rešiti
telo in dušo, se ne sme človek us-
trašiti močnih sredstev. . . Vaša
povest me je ganila. Ni še rečeno,
da ne moreva midva oba napra-
viti tej ženski velike usluge, kate-
ro zahteva. Prevedla bova bolnico
k meni. Moje žene ni v Parizu. Ob-
vestil jo bom o vsem in miva bova
trdila, da jo oba poznava, da je
izbruhnila njena bolezen tekem o-
biska. Njen mož ne bo niti mislil
nato, da ji ne zaupa, če jo bo na-
šel v tako dobri družbi.

— Že sva bila tam in odprl sem
vrata sobe.

— Zares, — je rekel Maks, —
okvir je vreden slike, katero ste
mi naslikali. Zavijte jo, — je do-
stavil pritajeno, — skrbno v ode-
jo. Odnese jo bova navzdol, po-
ložila v voz in v najmanj naročju
bo dobro prestala vožnjo. Pri me-
ni bo na varnem. . . in jaz bom
rešil Andreja.

Brez nadaljnega razmišljanja
mi je dal z lastno mu veliko ener-
gijo znamenje, naj se lotim pri-
prav za prevedenje, dočim je ho-
tel on pripraviti voz.

Bolnica, vzemirjena od tega,
kar je slišala, je vprašala, kaj na-
meravam. Trpela je strašno. Ve-
dela je, da je izgubljena, a vendar
je ostala pri njej fiksna ideja, da
mora od tukaj.

— O, gospod moj, gospod moj,
prosim vas, pomagajte mi!

Ko sem ji dal zagotovilo, da je
rešena, da jo bom odvedel proč,
se je pomišljala.

Razumel sem njen strah ter ji
rekel:

— Rotim vas pri vsem, kar vam
je sveto. . . Pustite me. . . Česar
se bom lotil, je rešitev, edina pot.

Stisnila mi je roko in mi bila
pripravljena slediti. Kljub temu
pa ji je manjkalo moči, ko se je
skušala dvigniti.

— Vzel vas bom v svoje naročje,
kajti podvizati se morava. Če bi
se vrnil Andrej, bi se upiral vašem
odhodu.

Zaupala mi je kot bratu. Kret-
nje, ki so bile potrebne, da se jo
zavije, pa so spravile krizo k iz-
bruhu. Pustiti sem jo moral ležati,
popolnoma izčrpano, nezmožno,
da se premakne.

Maks se je nestrno vrnil. Po-
učil sem ga o vznemirljivih simp-
tonih, ki so se pojavili.

— Nadaljni vzrok, da se požu-
riva, — je rekel, — Pomagal vam
bom. Za naju oba bo transport
manj naporen.

Stopil je z menoj k postelji. —
Prosil sem malo, nežno, mlado že-
no, naj se oklene kot otrok moja-
ga vratu in na ta način sem jo
dvignil.

Maks je vzel svetilko ter stopil
k njej, da lahko dobro položi
bolnico.

V istem trenutku je mlada žena
presunljivo zakričala in tudi Maks
je ponovil ta krik.

Svetilka je padla na tla ter se
razbila na kose. Postalo je temno.
Izpustil sem svoje breme. Uso-
depolen molk je vladal naokrog.

(Dalje prihodnjič.)

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE — JUGOSLAV BUREAU

AMERIŠKA AVTOMOBILSKA INDUSTRIJA.

III.
Tovarniške metode in delavci.

Se bolj imponirajo kot količine
vporabljenega materiala, so me-
tode izdelovanja. Avtomobilska in-
dustrija je posel, kjer vlada naj-
višja konkurenca med poslovnimi
podjetji. Da more avtomobilsko
podjetje tekmovali z drugimi in
biti kos neprestanemu razvoju in
napredku, mora uvajati vse mo-
goče stroje, ki prihranijo delo in
čas, tako da se more znižati stro-
ške produkcije in zboljšati pro-
dukt. Podjetje, ki se po tem ne
ravna, najde kmalu, da ga druga
podjetja prekašajo in izbijajo iz
tekme. Mnogo podjetij se je že
vdeležilo tekme, ki je začela pred
kakimi dvajsetimi leti, in, kakor
mimolet, vidimo, da te najsi-
nejša so v stanu korakati s časom.

Ako bi tu naveli seznam vseh vrst
avtomobilov, ki so prišla na trg te-
kom zadnjih desetih ali petnajstih
let, bi prav malo čitateljev bilo v
stanu spominjati se le malega od-
stotka vseh imen. Število avto-
mobilskih tipov je vedno manjše; iz-
trebitev nadaljuje in bo še nade-
ljevala v prihodnjih letih. Kakor
navaja neka znana avtomobilska
revija, je samo od leta 1922 števi-
lo avtomobilskih tipov padlo za
50 do 60 odstotkov.

Ta razvoj pa ni le značilen za
avtomobilsko industrijo. Produk-
cija na veliko (mass production),
ta značilna poteza ameriške in-
dustrije, silil k standardizaciji, spe-
cijalizaciji in spojitvi poselnih
stopenj produkcije. Ako — kakor
je to slučaj z ameriško avtomobil-
sko industrijo posledica te masne
produkcije so nižje cene brez slab-
še kvalitete, tedaj je taka konsoli-
dacija v korist občinstvu. Dejstvo,
da si ameriški avtomobili hitro o-
svojajo ves svet, in to vsled bolj-
še kakovosti, priča, da so metode
ameriške avtomobilске industrije
zdrave v gospodarskem pogledu.

Ves svet pripoznava, da ameri-
ška avtomobilska industrija je ta-
ko učinkovita produkcijska orga-
nizacija, kakršne svet še ni videl.
Nikjer ni toliko strojev in meha-
ničnih priprav nadomestovalo de-
la človeške roke, kakar na tem po-
lju, in nikjer ni sistem masne pro-
dukcije dosegel takega razvoja.
Zenjalno izumljene priprave pri-
našajo avtomobilski del pred de-
laveca in ga zopet odnašajo natan-
čno ob pravem času, tako da de-
lavec stoji vedno na istem mestu
pri svojem delu. Vsak delavec
mora izvršiti le neko enoto dela,
na kar se komad pomakne k dru-
gemu delavcu, ki izvrši svojo eno-
to, in tako dalje od delavca do de-
lavca, od delavnice do delavnice.
Ni nikake zamude časa z nepotrebnim
prenesanjem. Posebni in avto-
matični stroji se rabijo v veli-
kem obsegu, ki omogočujejo, da se
delo vrši v veliki hitri in s po-
močjo nestrokovnih delavcev; šte-
vilo visoko izurjenih strokovnih
delavcev v avtomobilski industri-
ji je razmeroma majhno. Znan-
stvena orodja, sposobna za najbolj
precizno delo, omogočujejo na-

tančnost do milijonskega dela ene
linije. Pod modernimi metodami
avtomobilске produkcije mora bi-
ti isti del vsakega avtomobila na-
tančno enak, drugače ne velja.
Navadno ni časa, da bi se kak del,
ki je le malec izven mere, popra-
vil ali prilagodil. Inženirsko nad-
zorstvo je jako strogo in jako do-
bro opremljeni laboratoriji nepre-
stano preskušajo moč in kako-
vost materiala. Brez takih znan-
stvenih produkcijskih metod avto-
mobilska industrija ne bi bila v
stanu vzdrževati tako ogromno
produkcije. Ena sama tovarna
Ford Company v Detroitu je baje
v stanu producirati sedem do
osem tisoč avtomobilov na dan.
To podjetje je dobo vse produk-
cije, od surovine do izgotovljenega
avtomobila, skrbil na nekoliko dni.
Ako to preudarimo, je lahko raz-
zumeni, kar je izjavil neki izde-
lovatelj avtomobilov: "Kakor o-
gromne naj se vam zdijo naše na-
prave, one so le mala stvar v pri-
meri z vrednostjo tovarniških me-
tod, ki smo jih izumili. Mogoče je
zgraditi vrsto novih tovarni in u-
stvariti enako podjetje, ali nika-
kva svota denarja ne bi mogla na-
domestiti izkušnje, ki smo jo pri-
dobili v teku let."

Ob velikanstvu količine rablje-
nih surovin in tovarniških metod
ne smemo pozabljati na človeka,
ki stoji pred strojem. V ameriških
tovarnah avtomobilov dela sto-
tisočero delavcev. Odstotek prisel-
jencev je velik. Neko podjetje je
izdalo knjžico, kjer se nahajajo
slike delavcev, po en delavec za
vsako narodnost; vseh slik je 60,
torej šestdeset narodnosti je za-
stopanih v onem podjetju. Vsled
jako specializiranega dela se mo-
re rabiti veliko število neizurje-
nih delavcev. To razlaga, kako je
to mogoče, da so mogli delavci iz
dežel, kjer je malo industrije, do-
biti delo v avtomobilski industri-
ji. Nekatere izmed največjih to-
varni, kakor Ford Company in
mnoge tovarne, ki jih lastuje Ge-
neral Motors, zaposlujejo več lju-
di, kot znaša prebivalstvo precej
velikih evropskih mest. Hyland
Park tovarna Fordove družbe za-
posluje sama čez 50,000 delavcev,
nevšešči pisarniških uradnikov.

IV.

Velika avtomobilska podjetja.

Detroit v državi Michigan je
središče avtomobilске industrije v
tej deželi, ali vsaka država, neka-
tera več, druga manj, prispeva k
skupni produkciji. V Detroitu je
glavni stan velikega števila avto-
mobilskih podjetij, kot je Fordo-
vo podjetje. General Motors Cor-
poration in druga. Zadnje imeno-
vana družba upravlja svoje last-
ne tovarne in kontrolira popolno-
ma ali deloma tudi druga podjet-
ja. Produkti te orjaške korporaci-
je vključujejo osebne in trgovske
avtomobile tipov Buick, Cadillac,
Chevrolet, Oakland, Oldsmobile
in Pontiac, kakor tudi tovarne av-
tomobile GMC, DeLoe-Light elek-
trične priprave, Frigidaire elek-

trične hladilnice in mnogo dru-
gih produktov. Korporacija ima
tovarne in zlagalnice (assembling
plants) v 35 mestih v Združenih
Državah, Kanadi in preko morja.
General Motors je producirala do
sedaj približno 4.500.000 osebnih
avtomobilov. Leta 1924 je pribli-
žno 400.000 novih avtomobilov
išlo iz njenih mnogostevnih to-
varni. Družba trdi, da ima 90.000
zaposlencev; ako se k temu številu
prištejejo tudi nastavljenici po-
družnih podjetij in njenih pro-
dajalnic in garaž, se število na-
stavljenec baje bliža četrtini mi-
lijona.

Fordova družba, dasi je v iz-
ključni kontroli enega samega mo-
ža in njegove družine, je tudi o-
gromno podjetje. Ta tvrdka sama
produceri skoraj toliko avtomobil-
ov kakor vse druge tvrdke skupaj.
Kako je Fordovo podjetje v kratki
dobi dvajsetih let naraslo iz ma-
le kovačnice v eno izmed največ-
jih industrijskih podjetij na sve-
tu, tvori slikovito in romantično
povest ameriškega podjetništva.

Trehalo bi cele knjige za zgodovi-
no razvoja Fordovega podjetja.
Tu naj le omenimo, da isto obse-
ga velikansko raznovrstnost indu-
strijskih delavnosti, tvorečo —
čemur se pravi — popolno indu-
strijalno verigo: od lastnega že-
leza in premogovnikov — potem
lastnih prometnih prog — do pre-
obrnitve surovin v izgotovljene
produkte, znane Fordove avto-
mobile. Fordova družba ima 35
podružnic in zlagalnice v tej de-
želi razum podružnic po vsem svetu.
Le v tej deželi zaposluje 150.000
ljudi. Izmed njenih raznih po-
družnih podjetij naj imenujemo
premogovnike, železne rudnike,
žage, plavže, električne jeklarne,
steklarne, hidro-električne napra-
ve, papirnice, cementarne, ladje
in železnice, aeroplanski pro-
met itd.

Izmed drugih vrst avtomobilov,
ki se izdelujejo ali imajo svoj
glavni istan v državi Michigan, so
čitatelji brezizumno seznanjeni s

slednimi imeni: Hudson in Essex,
Chrysler, Dodge, Hupmobile,
Paige-Jewett, Lincoln (ki ga se-
daj Ford kontrolira), Packard,
Rickenbacker, Durant, Reo in
druge. Izven "avtomobilске dr-
žave" se izdelujejo razne vrste av-
tomobilov v državi Ohio, (Chand-
ler, Cleveland, Jordan, Overland,
Peeless, Willys-Knight), v drža-
vi Indiana (Auburn Elcar, Lex-
ington, McFarlan, Marmion, Stu-
debaker, Stutz), v državi New
York, (Pierce-Arrow, Cunningham
Franklin, razum mnogih vrst to-
varnih avtomobilov in avtobusov),
v državi Wisconsin (Kissel, Nash,
itd.) in v mnogih drugih državah.

Da je mogoč obrat vseh teh mi-
lijonov avtomobilov, treba ogrom-
nih količin goriva, kavečuka, av-
tomobilskih delov in pritlikin raz-
zum ogromne množice delavcev v
garažah in popravilnicah. Lani
so avtomobili v Združenih Drža-
vah vporabili osemstisoč milijonov
galonov goriva — kar bi tvorilo
pravečeto jezero eno miljo široko in
40 čevljev globoko. Tovarne kave-
čuka (rubber factories) se nahaja-
jo večinoma v državi Ohio, kjer se
produceri več kot polovica vseh av-
tomobilskih obročev (tires) v Zdr-
žavah, v New Jersey in Massa-
chusetts; te tovarne izdelujejo na
leto približno 60 milijonov obročev
in kakih 80 milijonov notranjih
gumijevih cevi (tubes). Skupna
vrednost avtomobilskih delov,
pritlikin (accessories) in obročev,
produceranih lanske leto, je po
cenah v trgovini na debelo znaša-
la čez dva milijona dolarjev.

**EDINI zastopnik in
založnik
FRANZ LUBASOVICH
HARMONIK
v Združenih Državah.
ALOIS SKULJ
323 Epsilon Pl.,
Brooklyn, N. Y.
PIŠITE PO CENIK.**

ROJAKI, NAROČITE

Slovensko - Amerikanski
Koledar

za leto 1927.

Letos ima jako bogato in zanimivo
vsebino.Razen poučnih člankov in povesti
vsebuje besedilo nove "Priseljeni-
ške postave.STANE 50 CENTOV
s poštino vred.Ker smo ga tiskali le omejeno število,
naj ga vsak čimprej naroči, da ne be
brez njega."GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street,
New YorkKNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE in
BLAZNIKOVE PRATIKE

bodo dospete te dni iz domovine.

Cena štirim Vodnikovim knjigam je \$1.50.

Kakor hitro jih dobimo, bomo objavili v listu.

Najprej jih bomo poslali onim, ki so jih že naročili.

Blaznikova Pratika stane 25c.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

BELA NOČ.

ZGODOVINSKI ROMAN.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

32

(Nadaljevanje.)

— Le nikakega prizora, Katarina, — je rekel. Zrla mu je polno v obraz.

— Ali mi hočeš pošteno odgovoriti na eno vprašanje? — Hočem.

— Sree Orlova ni nikdar prazno, — je nadaljevala z vročimi očmi. — Mene si pozabil. Kdo kraljuje sedaj v njem? — Slava.

— Kdo je tvoja ljubica? — je vprašala še enkrat, ostreje.

— Sreča.

— Skočila je pokonei.

— In carinja? — je siknila razdraženo.

Orlov se je trdno ozrl vanjo.

— Le norei se pripravljaj z ženskami.

Knežinja je zmekkala svoj svileni robec v pesti.

— Že več tednov, — je šepetala, — je hladna in neljubeznjiva z menoj — že več tednov opazujem, kako zre nate z nemirnimi pogledi ter čujem, kako te kliče z ihtečim glasom. In jaz vem, da je tvoja.

Orlov ni izgubil svojega miru.

— Zakaj vprašuješ potem?

— Ne muči me, — je vzklila knežinja.

Za trenutek sta priskočila oba. Nobena stvar se ni zganila. Le iz dverane so prihajale prešerne melodije, prekinjene od bučnega smeha.

— Ona ni, pri moji časti, — je odvrnil konečno.

— Ti lažeš, ti in tvoja čast, — je odvrnila.

— Od kdaj imaš živce? — je vprašal začudeno.

Odšla je skozi sobo, se vrnila ter obstala pred njim.

— Ali veš, kaj bom sedaj storila?

Izgledala je čudovito lepa, s svojimi temnimi, nenapudranimi lasmi, s katerimi se je poigravala mesečina, s črnimi, mokrimi očmi v blestem obrazcu in svojo vitko postavo v svetlozeleni, svileni obleki.

Orlov se je zasmejal.

— Stokala in jokala ...

— Katarina Daškov ne joče.

— Molčala ter se srčila, — je nadaljeval ironično.

— O ne, — jo odvrnila knežinja porogljivo. — Govorila bom. Kako je pač rekel ear? Prišel bo čas, ko boste obžalovali. — Ta čas je napočil.

— Minul bo, — je odvrnil mirno. Njegov obraz pa je bil kot izklesan iz kamena.

Zopet je pričela knežinja hoditi gorindol.

— Kaj napraviš, Gregor, — je vprašala preko hrbta, — če te izlaska dva človeka, katera ljubiš?

— Kot mož, — je odvrnil, — se najprvo prepričam.

— Kot ženska, — je odvrnila obrnjena proti njemu, — se najprvo osvetim.

Orlov je počasi vstal. Nehote, v instinktivnem občutku nevarnosti, je otipal z levico svoj meč.

— Car še vedno popiva s tvojo sestro, — je rekel hladno. — Pojdi.

— To bom tudi storila, — je odvrnila ostro. — Naenkrat, kot v notranjem omahovanju, pa je rekla: — In ... kaj bo iz tebe?

— Po tem ne vprašuje osveta.

Knežinja Daškov je več sekund molče zrla vanj. Njene oči so bile orošene s solzami.

— Z Bogom, — je rekla v mrkem sklepu.

Od spodaj je zvenelo navzgor veselo popevanje.

Čakal je, dokler ni stala tik na pragu. Nato pa je rekel prita-jeno, z onim odločnim glasom, ki je tako pogosto opojil njeno sree: — Povej tudi carju, da sem lagal, ko sem podal prisego na tvojo nedolžnost. Povej mu, — kaj takega čuje rad in tudi tvoja sestra se bo tega veselila, — kako sem se prvokrat preoblečen splazil k tebi, v oni noči v Carskojem selu, ko sem te radostno dvignil, dokler me nisi poljubila, proseča za milost.

Knežinja je obstala kot prikovana. Njen žepni robec je padel na preprogo, a ona se ni brigala za to. Slišala je le glas moža, katerega je ljubila do obupa, ta glas iz nepozabljenih ur, ki se ji je sedaj rogati, ki ji je danes zopet vzel vso moč ter jo prisilil pod svojo voljo. Počasi se je obrnila proti njemu.

— Globoko navzdol so padali tvoji temni lasje, — je slišala kot iz daljave, — in kot beli marmor so blesteli tvoji udje. Gorko so žarele tvoje ustnice meni nasproti in med njimi so blesteli zobje, kot blesti jeklena klina v rdeči krvi.

Katarina je vzdihnila.

— Ne bodi tako trdosrčen z menoj, — je zastokala.

— In če me danes te ustnice proklinjajo, — njegov glas je zvenel kot jeklo — in če škripljejo ti zobje v sovražstvu, — vse bo minulo, Katarina ...

Knežinja je planila nazaj skozi sobo ter se vrgla predenj.

— Usmiljenje! — je prosila.

— Kmalu, — je nadaljeval Orlov, — bo ugasla zvezda na obzorju tvoje ljubezni in nekemu drugemu bodo žarele nasproti tvoje ustnice ter bodo blesteli tvoje oči v hrepenenju.

— Kaznuj me, — bij me, — je moledevala, — a odpusti. Jaz sem tako slaba, — in jokaje je objela njegova kolena, — tako brez mejno slaba.

— Pojdi k carju, — je odvrnil ostro.

— Tako leden si bil napram meni, — je ihtela ter si pokrivala obraz z obema rokama. — Tako ponosen, tekem celih teh mesecev.

— Katinka, — ga je čula sedaj reči, tako mehko zapeljivo kot v starih časih.

Brez odpora je stokala: — Ni res, Gregor? Za Krista voljo, ni res?

— Ne, — je odvrnil brez pomisleka.

Čutila je, da ni lagal. Vzravala se je ter se oklenila njegovega vratu. Hitro izpremenjena, kot obžarjena od sreče, je vzklila: — Če bi le vedel, kako lahko si mi napravil sree, kako prosto.

— Vse hočem prenesti, le da te ne izgubim.

Za trenutek se je vendar oglašila v njem vest in pričel se je boriti proti skušnjavi, da jo potegne na svoje prsi. A le za trenutek, ne dalje.

Pogladil ji je črne lase.

— Želbi bi, — ji je rekel, — da bi te mogel videti kot starko, da izvem, če bo tvoje sree takrat še vedno burno utripalo kot sedaj.

Ona ga ni poslušala.

— Ne bodi jezen, Gregor, — je prosila, kot omamljena. — Pu-sti me, da te poljubim, mogoče zadnjič.

YES, WE HAVE NO BANANAS

Menda se še spominjate te popevke, katero je še pred nedavnim drumljal, žvižgal ali pel vsak Amerikane. Popevko je skomponiral možak, ki ga vidite na sliki — Frank Silver. Poleg njega je skupina deklet, ki je ovrgla njegovo trditev.

Vedel je, da je bilo zadnjič, čeprav iz drugega razloga, kot je domnevala ona.

Nemo se je sklonil k njej navzdol ter ji poljubil žejni ustnici. Tapetna vrata za gobelinom so se odprla. Marta Ivanovna je stala na pragu.

— Dvanajst je, — je rekla. — Ali naj zbudim carinjo?

— Ne, — je rekel Orlov. Nato pa jo je poklical k sebi. — Od ganes naprej naj čaka vsako noč voz pri iztočnih vratih parka. Ob najmanjši nevarnosti rešite carinjo, kot je, sredi garde. Ali vam morem zaupati?

— Da, Gregor Gregorjevič, — je odvrnila komornica priprosto. Vrnila se je k tapetnim vratom, pri katerih se je zopet pojavilo čudno trkanje, da spusti noter novodošlega.

— Visokost, ste točni, — je pozdravil Orlov vojvodo Birona. — Rad bi vam prihranil trideset ur iz Petrograda. Moral pa sem ostati tukaj na mestu, ker je ear nepreračunljiv.

— Peljal sem se z Razumovskijem in Paninom, — je odvrnil vojvoda. — Tudi sam bi bil prišel peš semkaj. Ne morem se privaditi miru. Najhuje pa mi je bilo, ko sem moral leta in leta od daleč gledati, kako se je završila zgodovina Rusije.

— Visokost, je doživela malo razveseljivega, — je odvrnil Orlov.

(Dalje prihodnjia.)

Trdovratni samec.

— Hoho, Jurij, tukaj, takoj pogled, kakega vraga sem dobil, — je dejal Niek in vihtel v roki polo napol popisane rjavo-zarumenelega papirja.

— Kaj si dobil? Mislim, da mora biti dobra reč, ker si tako vesel.

— Well, preberi!

— Aha, dolgočasna duša, ki si išče stika z zvijačo ali pa Bog zna zakaj, na tak način.

— Ali si prebral? — Da, sem, gotovo da sem.

— No, in kaj rečeš ti na to?

— Kaj morem drugega reči kot da si pet čevljev visoka plavalas-

ka, prijetne znanjosti in prikupljiva, išče izobraženega in petičnega moža.

— Ali bi ji pisal? Reci — reči, ali bi ji?

— Zaradi mene lahko. Kje pa si dobil ta orumeneli papir?

— V zaboju za žeblice, ko sem ga odprl. Ampak vrag vedi, kje izobražen, petičen in lep mož žeblice iz zabojev pobira!

— Ali ti niso tice, te navihane? Pa slika bi ji vseeno poslal tja, pa naj si potem misli, kar hoče.

— Toda, ... ljubek, ... da ne rečem petičen in izobražen, — vse prej kot to! Kakšnega si neki predstavljaj? Gotovo vse prej kot plešastega, šestinštirideset let starega pečlarja. Da bi človek vsaj lase imel! Blondinka in prikupljiva. ... Bog ve, kakšna goska je, ker sicer se ne bi ponujala na tak način. Kar jezi me, ker sem to v roke dobil!

— Toda jaz sem že slišal o slučajih, ko sta se dva na tak način našla.

— Kaj pa misliš, ljubezna na prvi pogled, da bi se tako napri-mer ujemalo?

— Od mene, Niek, ne boš prav mnogo izvedel o tem, ker jaz sem imel s tem malo opraviti. O ljubezni na prvi pogled sploh dose-daj govora ni bilo, in sploh, čim bolj me je ogledovala, prej sva

bila skozi ter preklicane ceremonije.

— Kaj pa datum? Ali veš, kdaj je bilo pisano?

— Nisem mislil na to, — saj res — vraga — papir je orumenel. ... Morda ima že kopico otrok in po-leg njih tudi že svojega petičnega dedca. Jaz naj bi pisal tja, na- kar bi ta dedec to prikupljivo plavalasko prav pošteno premla-til. In še ločitev, ta preklicana lo-čitev. ... Če je dedec babe sit, me prav lahko podtakne za korespon-denta.

— Nič ni s tem, to naključje mi lahko prinese sitnosti. Piši me v uho blondinka, sicer si mična — a v past pa ne grem tako enostav-no.

— Kako to, Niek, da se nisi do-zdaj še oženil?

— Jaz? — Da bi se jaz ženil? Jaz? Sovražim ženske bolj kot ste-nice! Oj, kaj ti na misel pride! Nikdar! No sir! Jaz da bi se ože-nil — da bi se mi ženska obesila na rame za vse življenje in mi za-povedovala, kaj bom počel, kam smem in kam ne smem! Vraga, še tega manjka! Oženi se tisti, ki mi-sli, da dva čeneje živita kot eden, mene pa hvala Bogu tista vera ne bo obvladala.

— Kaj pa si potem plesal s ti-stim papirjem v roki?

— No, že prav, toda jaz nisem imel v mislih ženitve!

— Kaj pa drugega?

— Well, človek sem prav kot ti, — a ženitve Bog ne daj! Ženi-tev mi ni šla po glavi.

— Zakaj pa si tako jezen na ženske?

— Zato, ker imam proketo do-ber vzrok biti jezen nanje!

— Ali te je katera potegnila?

— Tudi jaz mislim tako, da me je, in dobro tudi. Bilo je v Mont-realu v Canadi, že pred dvain-dvajsetimi leti.

— Pa si še vedno jezen?

— In tudi vedno bom. — žen-ske so vse enake, — no, da se re-bolj me je ogledovala, prej sva

ko deklet, bi seveda že bila izje-ma, a mestne. ... Le pogled jih, Ali jim je kaj drugega v mislih, kot lepoticje, gledališče, bogat mož, ki jo bo valjal po naročju in ki si nikdar ne umaže svojih rok pri težkem delu, ona pa bo lenarila in valjala psička v svojem naročju. Da, prav gotovo: psička mesto otroka! Roditi otroka je že pretežko! No, — pa reči, če ni-mam prav? Naj me vrag pobaše, če si obrišem noge ob tako žen-sko!

— Kaj pa ona, ki te je potegni-la, ali je omožena?

— Seveda, in kako se je nekda-j izrazila o meni napram eni svo-jih prijateljic! Rekla je, da je srečna, ker se ni obesila na tako sitnega človeka kot sem jaz. — Ali ti ni ženska vrag? Po vsem tem, ker mi je storila, potem pa še to, da slišiš zabavljanje.

— Kaj pa sta imela, da te je ta-ko razžalila?

— Razžalila? Ne samo razžali-la, ampak tudi pošteno ujezila. — No, seveda, vse ni bila njena kriv-da. Moja, — le pomisli, ona mla-da, osemnajst let stara, živa in v polnem evetju, kot so pač ženske v teh letih: — polna pričakovanja, polna duha, ki hoče prodrati v možko sree in sploh sama ne ve, zakaj vse to, ker hoče se okoristi-ti z onim, po čemer hrepeni, a kaj je sama, tega ne ve. Hotela je pri-ti tajni do dna in zadostiti želji romantične skrivnosti moškega bitja. Na drugi strani pa jaz — kljub svojim štirindvajsetim letom, mrzel in bojazljiv. O dvoril sem ji in želel, da jo poročim ter ji izražal svojo ljubezen, vse to pa prav po otročje sramežljivo Navidezno je bilo vse dobro, že sva si izbrala vse stvari, kar bi jih potrebovala, zadnji teden pred najino poroko je že napočil. Dva dni pred poroko pa sem se oglašil pri družini, kot ponavadi vsak drugi večer, in kaj sem izvedel? Mary se je poročila!

— In s kom, za božjo voljo! Saj bi imela biti najina poroka v ne-deljo!

Odšla je. Sedaj pa je, kar je!

In s kom se je poročila? S Char-lesom. Torej z enim mojih naj-boljših prijateljev, ki sem ji ga sam predstavljal in sam vabil s se-boj na posete!

Ali mi potem zameriš, če sem jezen na ženske?

Ženska je vrag, pri tem vstraj-am in sovražim jih bolj kot ste-nice!

— Pa v gotovih ozirih tudi ni-maš prav, Niek. Saj si imel iste prilikoosti kot tvoj prijatelj, — sem pripomnil. — Le opogumi se, saj ni na svetu samo ena.

— O, vrag jih vzeli. ... Good bye!

— Pozdravljen, Niek. — Od ta-krat ga še nisem videl.

Delavce.

POZOR NAROČNIKI!

Vsem tistim, ki dolgujejo na naročnini, smo razposlali opomile. To so zadnji opomini. Vsem onim, ki se opominom ne bodo od-zvali, bomo prisiljeni ustaviti list. Vpoštevali smo razne izgovore in v nekaterih slučajih smo čakali že malo predolgo. Ako Glas Naroda vrši svojo dolžnost s tem, da red-no prihaja v hiše svojih naročni-kov, ni od naročnikov nič več kot pošteno, da tudi oni store svojo dolžnost. Uverjeni smo, da bodo vsi, ki se jih tiče, ta poziv vpošte-vali. Uprava Glasa Naroda.

POZOR ROJAKI!

Prosti pouk glede državljan-tva in priseljavanja je vsak četr-tek in petek med 1. uro popoldn-a in 10. uro zvečer v ljudski šol-iti. 62 Hester & Essex Street, New York City.

Vprašajte za zastopnika Legij-za Ameriško Državljanstvo

ITALIJANSKE HARMONIKE

Ali izdelujejo in importirajo razne prvo- vrstne ročno napravljene ITALIJANSKE harmonike, nabijajo na svetlo. Deset let garancije. Naše cene so nižje kot drugih izdelovalcev. Brezplačen pouk v granju kupec. Pišite po BREZPLAČNI ENK RUATTA SERENELLI & CO. 1014 Blue Island Ave, Dept. 76, Chicago, Ill.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT ST., NEW YORK

Kretanje parnikov - Shipping News

20. novembra:
Majestic, Cherbourg; Stuttgart
Cherbourg, Bremen.

24. novembra:
Berengaria, Cherbourg; Geo. Wash-
ington, Cherbourg, Bremen.

27. novembra:
Cleveland, Cherbourg, Hamburg.
Hamburg, Cherbourg, Bremen.

1. decembra:
Mauritania, Cherbourg; President
Roosevelt, Cherbourg, Bremen.

2. decembra:
De Grasse, Havre; Westphalia,
Hamburg; Luetzow, Bremen.

3. decembra:
Pres. Wilson, Trst.

4. decembra:
Paris, Havre; Leviathan, Cher-
bourg; Olympic, Cherbourg.

8. decembra:
Carmatia, Cherbourg; Muenchen,
Cherbourg, Bremen.

9. decembra:
Albert Hallin, Cherbourg, Hamburg.

11. decembra:
Majestic, Cherbourg; Republic,
Cherbourg, Bremen.

14. decembra:
Columbus, Cherbourg, Bremen.

15. decembra:
Berengaria, Cherbourg; La Savole,
Havre; President Harding, Cherbourg,
Bremen.

22. decembra:
Rochambeau, Havre.

27. decembra:
Paris, Havre; Olympic, Cherbourg;
Deutschland, Cherbourg, Hamburg.

29. decembra:
Berlin, Cherbourg, Bremen; Pres.
Roosevelt, Cherbourg, Bremen.

30. decembra:
Cleveland, Cherbourg, Hamburg.

1. januarja:
Majestic, Cherbourg

6. januarja:
De Grasse, Havre; Hamburg, Cher-
bourg, Hamburg.

7. januarja:
Martha Washington, Trst.

8. januarja:
Berengaria, Cherbourg; France,
Havre; Bremen, Cherbourg, Bremen.

12. januarja:
Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.

15. januarja:
Paris, Havre; Aquitania, Cherbourg.

22. januarja:
Honoric, Cherbourg; Republic,
Cherbourg, Bremen; Stuttgart, Cher-
bourg, Bremen.

25. januarja:
Pres. Wilson, Trst.

27. januarja:
Rochambeau, Havre; Thuringia,
Hamburg.

29. januarja:
Majestic, Cherbourg; France, Hav-
re; Muenchen, Cherbourg, Bremen.

Božično Potovanje V LJUBLJANO

na najboljših parnikih sveta
Parnik LEVIATHAN
odplove dne 4. dec. preko Cherbourg
pod vodstvom g. Josepa Turek
Parnik REPUBLIC
odplove dne 11. dec. preko Bremena
pod vodstvom g. Geo. Hackl

Ta skupna potovanja so v posebnih oskrbi ome-njenih gospodov zastopnikov United States Lines od-
ročena valed tega, da lahko potujejo brezskrbno in
brez vsakih zadržev. Na vseh parnikih proge. United
States Lines je preskrbljeno za vse udobnosti z nepreko-
sljivo točnostjo. Prostora kabine, odprti krovi i.t.d.,
pouk tega posebnih potovanj, da potujejo vpremištvu
Vasega rojaka.

odplove naslednji parniki:
S. S. President Roosevelt dne 1. decembra
S. S. Republic dne 11. decembra
S. S. President Harding dne 15. decembra
S. S. President Roosevelt dne 29. decembra
vsi preko Bremena

za natančnejša pojasnila in udobnosti potovanja na
parnikih United States Lines proge obrnite se na
Vasega lokalnega zastopnika, ali na pišite na

United States Lines
45 Broadway (Phone, Whitehall 2800) New York City

SAMO ŠEST DNI PREKO
Z OGROMNIMI PARNIKI NA OLJE
ROCHAMBEAU 24. NOV. -- 22. DEC.
PARIS 4. dec. — 27. decembra.
HAVRE — PARIŠKO PRISTANIŠČE
Kabine tretjega razreda z umivalniki in tekočo vodo za 2,
4 ali 6 oseb. Francoska kuhinja in pljaža.
19 STATE STREET NEW YORK
ALI LOKALNI AGENTJE

Kako se potuje v
stari kraj in nazaj
v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v
stari kraj, je potrebno, da je pou-
čen o potnih listih, prtljagi in dru-
gih stvareh. Vselej naše dolgoletne
izkušnje vam mi zamoremo dati
najboljša pojasnila in priporočila,
vedno le prvovrstne brozurnike.

Tudi nezdravljeni zamorejo po-
tovati v stari kraj, toda preskrbeti
si morajo dovoljenje ali permit iz
Washingtona, bodisi za eno leto ali
6 mesecev in se mora delati pro-
šnjo vsaj en mesec pred odpoto-
vanjem in to naravnost v Washing-
ton, D. C. na generalnega nasel-
škega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v
veljavo 31. julija, 1926 se nikomur
več ne pošlje permit po pošti, am-
pak ga mora iti iskati vsak posilec
osebno, bodisi v najbližnji nasel-
ski urad ali pa ga dobi v New Yo-
ku pred odpotovanjem, kakor kedo
v prošnji zaprosi. Kdor potuje ven
brez dovoljenja, potuje na svojo
lastno odgovornost.

Kako dobiti svojce iz
starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike ali
svojce iz starega kraja, naj nam
prej piše za pojasnila. Iz Jugosla-
vije bo pripuščeni v tem letu 670
priseljencev, toda polovica te kv-
te je določena za ameriške držav-
ljane, ki žele dobiti sem starše in
otroke od 18. do 21. leta in pa za
poljedelске delavce.

Ameriški državljani pa zamorejo
dobiti sem žene in otroke do 18. le-
ta brez da bi bili šteti v kvoto, po-
trebno pa je delati prošnjo v Wash-
ington.

Predno podvzamete kakor korak,
pišite nam.

FRANK SAKSER
STATE BANK
82 CORTLANDT ST., NEW YORK

ONIM, KI HOČEJO POSTATI
DRŽAVLJANI.

Foreign Language Information
Service v New Yorku je izdala
priročnik knjižico, ki je namenje-
na onim, kateri žele postati ame-
riški državljani. Knjižica je pisa-
na v lahko razumljivi angleščini
ter vsebuje nazkratko vse podatke
o državljanstvu. Stane 25 centov.
V zalogi jo ima knjigarna Glas
Naroda, 82 Cortlandt Street, New
York City.

Prav vsakdo -

kdor kaj išče; kdor kaj
ponuja; kdor kaj ku-
puje; kdor kaj prod-
ja; prav vsakdo prizna-
va, da imajo čudovit
uspeh —

MALI OGLASI
v "Glas Naroda".

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in
obrtnike, pri katerih
kupujete ali naročate
in ste z njih postrežbo
zadovoljni, da oglaš-
ujejo v listu "Glas Na-
roda". S tem boste
vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA". NAJVEČJI
SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR.
DRŽAVAH.